

BİNİR GECE MASALLARI ÜZERİNE*
(Seçilmiş Bir Bibliyografya İle)

Prof. Dr. Süleyman TÜLÜCÜ**

ÖZET

Binbir Gece Masalları, diğer adı ile Arap Geceleri; *hikâye, masal, destan, menkibe ve fıkraları bir araya toplayan, eski Hint edebiyatında başka örneklerine de rastladığımız ‘çerçeve hikâye’ler tipinde ve tekniğinde bir Arapça külliyattır.*

Antoine Galland’ın Fransızcaya çevirisinden sonra Avrupa’da çok tanınan bu hikâyeler, Arap edebiyatı kadar, dünya edebiyatının da malı olan bir eser hâline gelmiştir.

Kısa bir girişten sonra yazıya, konu ile ilgili seçme bir bibliyografya ilâve edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Binbir Gece, Arap Geceleri, Masal, Çerçeve Hikâye, Antoine Galland, Arap Edebiyatı.

ABSTRACT

On the Thousand and One Nights (With a Selected Bibliography)

The Thousand and One Nights, or the Arabian Nights is an Arabian collection of tales that collects stories, tales, epics, legends and anecdotes, and it is in the type and techniques of ‘frame tales’, some other examples of which we have found in the ancient Indian literature.

After Antoine Galland’s translation of them into French, these tales were known in Europe and also became the part of world literature as well as Arabic literature.

After a short introduction, a selected bibliography concerning the subject was added to the study.

Key Words: The Thousand and One Nights, the Arabian Nights, Tale, Frame Tale, Antoine Galland, Arabic Literature.

---

* Konu ile ilgili iki makalesi ile bazı yazı fotokopilerini yararlanmam için bana veren meslektaşım Dr. Aysel Ergül'e teşekkür ederim.

** Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Arap Dili ve Belâgatı Anabilim Dalı.

Giriş

İnsanlar, çok eski çağlardan beri toplum hâlinde yaşayagelmişlerdir. Bunun bir gereği olarak masal, hikâye, efsane, destan gibi sözlü geleneğe bağlı edebî mahsuller, onların hayatlarında, zaman zaman, önemli bir yer tutmuştur.

Masal kelimesi ile halk arasında yüzyıllardan beri anlatılmakta olan ve içinde olağanüstü kişilerin, olağanüstü olayların bulunduğu¹ genelde zaman ve mekân kavramlarıyla kayıtlı olmayan bir sözlü anlatım türü kastedilmektedir. Halk arasında masal diye adlandırılan türe *mesel/matal*, *hikâye* adları verilmektedir². Genel olarak, masallar nesir şeklindedir. Sözlü olarak (şifahî anane ile) nesilden nesle intikal etmiş, günümüze kadar gelmişlerdir³.

Halk bilimi araştırmacıları, masalların ilmî olarak derleme ve inceleme çalışmalarını XIX. asırda başlatmıştır. Ancak XVIII. asırda masallara Avrupa edebiyatında yer verildiğini müşahede etmekteyiz. Yine bu asırda yazarlar, halktan sözlü olarak derledikleri bu masalları, süslü üslüplarla yazılı edebiyata aktarmışlardır. XVIII. asırda, Avrupa'da masallar üzerinde dikkat çeken husus, Avrupalıların *peri masallarına* (*fairy tales*) duyduğu alâkadır. Bu alâkanın tesiriyle Fransa'da, halkın isteğini karşılamak için uydurulan *peri masalları* yanında, masallarla yakından ilgili olan, Fars edebiyatının bir bölümü ve Arap edebiyatından da *Binbir Gece Masalları* Fransızcaya tercüme edilmiştir⁴. Daha sonraki yıllarda da, geniş bir zaman dilimi içinde, başta İngilizce olmak üzere, diğer Batı dillerine bu masalların birçok çevirileri yapılmıştır.

1. *Binbir Gece Masalları'nın Çerçeve Hikâyesi*

¹ Tahir Nejat Gencan v. dqr., *Yazın Terimleri Sözlüğü*, Ankara 1974, s. 90.

² Saim Sakaoğlu, *Gümüşhane Masalları, Metin Toplama ve Tahsil*, Ankara 1973, s. 7-8. Çeşitli yönleri ve özellikleri ile masal hakkında geniş bilgi için bk. *Masal Araştırmaları/Folktales Studies I*, haz. Nuri Taner, İstanbul 1988; Saim Sakaoğlu, *Masal Araştırmaları*, Ankara 1999.

³ Bilge Seyidoğlu, "Masal", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, İstanbul 1986, VI, 149.

⁴ Ziyat Akköynülu, "Binbir Gece Masalları Üzerinde Yapılan Çalışmalar", TKA, Prof. Dr. Faruk Kadri Timurtaş'ın Hâtirasına Armağan, XVII-XXI/1-2 (1979-1983), s. 1.

Arapça asıl adı *Elf Leyle ve Leyle*⁵ olan bu masallar, eski Hint edebiyatında başka örneklerine rastladığımız “çerçeve hikâye”ler tipinde ve tekniğinde bir külliyyattır. Bu külliyatın çerçevesini teşkil eden ana vakanın içine tarihî vesilelerle başka hikâyeler sokulur⁶. Çerçeve hikâye kısaca şöyledir: Semerkant hükümdarı Şahzamân, görüşmek maksadıyla kardeşi, Sâsânî hükümdarı Şehriyâr’ın memleketine gitmek üzere sarayından ayrılır, fakat unuttuğu bir şeyi almak için hemen geri döner ve karısını bir zenci köle ile yakalar; her ikisini de öldürür. Şehriyâr’ın sarayına varır; fakat neşesizdir. Bir gün, kardeşinin avda bulunduğu bir sırada, Şehriyâr’ın karısının, kardeşini hem de daha hayasızca aldattığını görünce, kendi hesabına teselli bulur. Dönüşünde gördüklerini Şehriyâr'a anlatır. İki kardeş seyahate çıkarlar. Deniz kenarında dinlenirlerken omuzunda sandıkla bir ifritin denizden çıkması üzerine korkularından bir ağaca tırmanırlar. Ağacın altına gelen ifrit sandıktan güzel bir kadın çıkarır, biraz sonra onun dizinde uykuya dalar. O zaman kadın, iki hükümdarı aşağıya çağırır, ifriti uyandırırım tehdidiyle, onları, şehvetini dindirmeye zorlar. Bunun üzerine iki hükümdar, bütün kadınların sadakatsizliğine, hainliğine tam bir kanaat getirirler. Bu sebeple Sâsânî hükümdarı Şehriyâr sarayına döner dönmez karısını öldürür. O günden sonra da her gün bir genç kızla evlenir ve ertesi gün boynunu vurdurur. Üç yıl sonra şehirde evlenecek genç kız kalmaz. Padişaha kız bulmakla görevli olup güç durumda kalan vezirin de iki kızı vardır. Büyük kızı Şehrazâd kendini feda etmek pahasına da olsa kadınları bu belâdan kurtaracak bir plân hazırlayarak padişahla evlenmeyi kabul eder. Gerdeğe girmeden önce de kız kardeşi Dünyâzâd (veya Dînârzâd) ile görüşme izni alır. Dünyâzâd, önceden kararlaştırıldığı üzere Şehrazâd’dan bir masal anlatmasını ister. Şehrazâd sabaha kadar devam eden masalı en heyecanlı yerinde keser. Padişah da masalın sonunu öğrenmek için idamı sonraya bırakır. Şehrazâd padişahı böylece 1001 gece oyalar. Sonunda hikâyelerin öğretici ve ibret verici tesiri kadar, karısının zekâsı, becerikliliği karşısında duyduğu hayranlığın da etkisiyle padişah Şehrazâd’ı öldürmekten vazgeçer⁷.

⁵ Bu hikâyeler için Türkçede *Binbir Gece*, *Binbir Gece Masalları*/*Binbir Gece Hikâyeleri*; Fransızcada *Les Mille et une Nuits*; İngilizcede *One Thousand and One Nights*/*Thousand Nights and One Night/The Thousand and One Nights/The Thousand Night and a Night/ The Arabian Nights/The Arabian Nights' Entertainments*; Almancada *Tausend und eine Nacht* gibi ifadeler kullanılmıştır.

⁶ “Binbir Gece Hikâyeleri”, TA, VI, 402; Ziyat Akköyuncu, “Binbir Gece Masalları ve Hususiyetleri”, *Şükrü Elçin Armağanı*, Ankara 1983, s. 3.

⁷ “Binbir Gece Hikâyeleri”, TA, VI, 402-403; Akköyuncu, a.g.m., *Şükrü Elçin Armağanı*, s. 3-4; Veli Ulutürk, “Binbir Gece”, *DIA*, VI, 180; Aysel Ergül, “Binbir Gece Masalları’nda Kadın”, *İstanbul*

2. *Binbir Gece Masalları'nın Kökeni, Teşekkülü ve Muhtevası*

Binbir Gece Masalları'nın menşei, yazarı ve ne zaman yazıldığı öteden beri konu ile uğraşan alimleri meşgul etmiş, fakat henüz kesin bir sonuca varılamamıştır. Bu masal külliyatının menşeyinin Hint, İran veya Arap olduğu hakkında çeşitli görüşler bulunmaktadır. Masallardan bir kısmının Arapçaya *Hezâr Efsâne* (bin masal) adlı bir külliyyattan geçtiği tahmin edilmektedir⁸. Çerçeve *hikâyeyen* kahramanlarının adları gibi, diğer hikâyelerinin birçoğunda İran'a mahsus adların ve özelliklerin bulunması da, bazı tarihî kayıtlar da bunu gösterir. Mes'ûdî (ö. 346/957)'nin *Mürûcü'z-Zeheb* adlı eserinde⁹ o tarihlerde Araplar arasında "bin gece" veya "binbir gece" diye bilinen bir hikâye külliyatının bulunduğu ve bu külliyatın Araplara geçmiş birçok İran, Yunan, Hint eserleri gibi dışarıdan geldiği, Farsça aslının *Hezâr Efsâne* olduğu belirtilmiştir. İbnü'n-Nedîm (ö. 385/995) de Muhammed b. 'Abdûs el-Cehşiyârî (ö. 331/943)'nin 1000 ünlü Arap, İran, Yunan vb. masalını toplamaya başladığını, ancak 480 masala ulaşlığı bir sırada öldüğünü¹⁰ söyler. Meselenin bir başka yanı da masallardan bazlarının İran'a Hindistan'dan¹¹ gelmiş olmasıdır. Zira çerçeveli masal teknüğine Hint edebiyatının en eski örneklerinde bile rastlanır¹².

Binbir Gece Masalları'nın menşei üzerinde daha çok Avrupalı araştırmalar durmuşlardır. Sanskrit uzmanı A. W. von Schlegel, masalları Hindistan menşeli olarak göstermiş, XIX. yüzyılın başında Silvestre de Sacy masallardaki İran ve Hint unsurlarını reddetmiştir. Buna mukabil J. von Hammer-Purgstall ve M. J. de Goeje *Binbir Gece'yı Hezâr Efsâne'ye* bağlamaktadır¹³. A. Müller bu masal külliyatını iki gruba ayırarak bir grup masalın Bağdat, diğer bir grubunsa Mısır menşeli olduğunu belirtmiştir. J. Oestrup ise, Müller'in yolundan giderek masalların menşeyini *Hezâr Efsâne*, Bağdat ve Mısır olmak üzere üç grupta toplamıştır. Oestrup, *Hezâr Efsâne*

⁸ Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, sy. 10 (2000), s. 363-364; bk. bir de Ignace Goldziher, *Klasik Arap Literatürü*, çev. Azmi Yüksel-Rahmi Er, Ankara 1993, s. 102-103; "Binbir Gece Masalları", *Ana Britannica Genel Kültür Ansiklopedisi*, İstanbul 1994, V, 339.

⁹ Krş. Agâh Sirri Levend, *Türk Edebiyatı Tarihi*, I. Cilt: *Giriş*, Ankara 1973, s. 199.

¹⁰ el-Mes'ûdî, *Mürûcü'z-Zeheb*, nşr. M. Muhyiddin 'Abdülmâmid, Mısır 1384/1964, II, 260; J. Oestrup, "Bin Bir Gece", İA, II, 616-617; Ergül, a.g.m., s. 357.

¹¹ İbnü'n-Nedîm, *el-Fihrist*, Matba'atü'l-İstikâme, Kahire, ts., s. 437; R. A. Nicholson, *A Literary History of the Arabs*, Cambridge 1969, s. 458; Ramazan Şeşen, *Müslümanlarda Tarih-Coğrafya Yazıcılığı*, İstanbul 1998, s. 62-63; krş. Mustafa Fayda, "Cehşiyârî", DIA, VII, 257.

¹² Krş. H. A. R. Gibb, *Arabic Literature-An Introduction*, Oxford 1974, s. 148.

¹³ Ulutürk, "Binbir Gece", DIA, VI, 180-181.

¹⁴ Hezâr Efsâne'nin Yakın-Dogu kökenli olabileceğiyle ilgili bazı görüşler için bk. Gönül A. Tekin, "Seyfemülük ve Bediülcemâl Hikâyesinde Eski Yakındogu Kültüründen Kalma Unsurlar Hakkında", *Journal of Turkish Studies=Türklük Bilgisi Araştırmaları*, vol. 9 (1985), s. 299, not 109.

adlı kitabın *Binbir Gece*'nin kaynağı olduğunu ve buradaki masalların da büyük bir kısmının Hint asıllı olduğunu söylemektedir. *Hezâr Efsâne*'den geçen masallar pek tabii ki Arap edebiyatında zenginleşmiş, Bağdat ve Mısır halklarıyla son şeklini almıştır¹⁴. D. B. Macdonald ise, *Binbir Gece*'nin menşeyinin Arap ve İran olduğunu söyler. Bununla birlikte çerçeveyi hikâyeyi Doğu Hindistan'a bağlar¹⁵.

Bütün bu hususlar dikkate alınırsa bu hacimli eseri dört ana gruba ayırmak mümkündür: 1- Hint kaynaklı masallar; 2- İran'dan gelen masallar; 3- Hârûnürreşîd devrine (786-809) ait Bağdat menşeli masallar. Hârûnürreşîd'in zamanında, onun şahsiyeti etrafında¹⁶ geçen bu maceraların konuları realisttir; bu tabakadaki hikâyelerde üslûp ve tertip daha ustacadır. 4- Fâtımîler ve Memlükler devrinde Mısır'da külliyyata eklenmiş masallar. Bunlar akıl ve tabiat dışı unsurlar bakımından zengin konulardır. İfritler, tilsimler, olağanüstü maceralarla dolu olan bu hikâyelerin tertip ve üslûbu daha acemicedir¹⁷.

Külliyyatta 264 masal bulunmaktadır. Külliyatın anlatım tekniği, çerçeveye masalın içine giren diğer masalların uygun yerlerinde ikinci, üçüncü derecede çerçeveler meydana getirmeye de elverişlidir. Nitekim Şehrazâd'ın anlattığı masaldan herhangi birinin kahramanı bazen bir vesile bulup karşısındakine birbiri içinde devam edip giden masallar anlatır. Dilimizde de meşhur olmuş Tacir ve İfritler, Hamal ve Üç Hanım, Kambur, Alâeddin'in Sihirli Lambası, Ali Baba ile Kırk Haramiler, Gemici Sindbâd ve maceraları bunlardandır¹⁸.

Masalların çeşitliliği ve geçtiği yerlerin farklılığı (Hindistan, İran, Irak, Mısır, Türkiye vb.) bunların tek bir yazarın elinden çıkmadığını gösterir. Masalların doğal ve özentisiz bir üslûpla kaleme alınmış olması, konuşma dilinde kullanılan deyimler ihtiyacı etmesi ve profesyonel Arap yazarlarında görülmesi imkânsız dil yanlışları taşıması da bu görüşü destekler¹⁹.

¹⁴ J. Oestrup, "Bin Bir Gece", *IA*, II, 616-620; Akköyuncu, a.g.m., *Şükrü Elçin Armağanı*, s. 5-6.

¹⁵ D. B. Macdonald, "Bin Bir Gece", *IA*, II, 622; Günay Kut, "Hint Edebiyatından Türk Hikâyelerine", *Türklük Araştırmaları Dergisi*, 8 (1997), s. 363. *Binbir Gece Masalları*'nın kaynakları hakkında geniş bilgi için bk. J. Horovitz, "The Origins of 'the Arabian Nights'", *Islamic Culture*, I (1927), s. 36-57; Emile-François Julia, "Binbir Gece Masallarının Kaynakları", çev. Alim Şerif Onaran, *Marmara İletişim Dergisi*, sy. 3 (Temmuz 1993), s. 51-62.

¹⁶ Philip K. Hitti, *Siyasî ve Kültürel İslâm Tarihi*, çev. Salih Tuğ, İstanbul 1980, II, 621.

¹⁷ "Binbir Gece Hikâyeleri", *TA*, VI, 403; Ulutürk, "Binbir Gece", *DIA*, VI, 181.

¹⁸ Ulutürk, "Binbir Gece", *DIA*, VI, 180.

¹⁹ "Binbir Gece Masalları", *Ana Britannica Genel Kültür Ansiklopedisi*, V, 339; Ulutürk, "Binbir Gece", *DIA*, VI, 181.

Binbir Gece Masalları, bayram geceleri kahve kahve dolaşan meddahlar²⁰ tarafından yayılmıştır; belirli yazarları yoktur, halkın malıdır²¹.

3. *Binbir Gece Masalları' nın Yazmaları ve Baskıları*

Son şeklini Mısır'da Memlükler devrinde aldığı kabul edilen hikâyelerin²² , birçok dünya kitaplıklarında değişik yazmaları vardır. Bu yazma nüshalar üzerinde ilk araştırma yapan ilim adamları A. Galland, H. Zotenberg, Hammer ve H. Ritter'dir. *Binbir Gece Masalları'nın* yazmaları ile ilgili hususları şu bilgilerle özetleyebiliriz:

a) Asya Yazmaları: Bu gruptaki yazmalarda, *Binbir Gece Masalları* noksandır. Sadece ilk kısmı vardır.

b) Mısır Yazmaları: Bu yazmalar ile Galland ve Zotenberg yazmaları arasında bariz farklar vardır.

c) Diğer Ülkelerdeki Yazmalar: Bu gruptaki yazmalar da Türkiye²³, Bağdat, Beyrut, Şam, Halep ve Tunus'ta bulunan yazmalardır²⁴.

Son yıllarda, bu konuda araştırma yapan, tanınmış Mısırlı bilim adamlarından Muhsin Mehdi, *Binbir Gece Masalları'nın* Suriye ve Mısır olmak üzere iki ana el yazması grubunun bulunduğu kanıtlamıştır²⁵.

Binbir Gece Masalları'nın Arapça metninin, zamanımıza kadar pek çok baskıları yapılmıştır. Bunların en önemlileri, kronolojik sıra ile, şunlardır:

a) I. Calcutta baskısı (c. I-II, nşr. Shuikh ul-Yumunee, Calcutta 1814-1818, tamamlanmamış olup ilk 200 geceyi ihtiyâ eder).

b) Breslau baskısı (c. I-XII, 8 cildi M. Habicht, devamı ise M. H. L. Fleischer tarafından neşredilmiştir: Breslau 1825-1843).

c) I. Bulak baskısı (c. I-II, masalların tam baskısı: Bulak 1251/1835; 2. baskı: 1279).

²⁰ Meddahlar, meddahlık ve meddah hikâyeleri hakkında geniş bilgi için bk. Fuad Köprülü, "Meddahlar", *Edebiyat Araştırmaları*, Ankara 1966, s. 361-412; Özdemir Nutku, *Meddahlık ve Meddah Hikâyeleri*, Ankara 1997; a. mlf., "Meddâh", *DIA*, XXVIII, 293-294; P. N. Boratav, "Maddâh", *EI²* (Ing.), V, 951-953; Süleyman Tülükü, "Meddahlık ve Meddah Hikâyeleri ile İlgili Önemli Bir Eser", *Atatürk Üniversitesi Türkîyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, sy. 17 (2001), s. 173-190; *Meddah Kitabı*, haz. Ünver Oral, İstanbul 2003.

²¹ Clément Huart, *Arab ve İslâm Edebiyatı*, çev. Cemal Sezgin, Ankara [1971], s. 377.

²² Goldziher, a.g.e., s.103; G. M. Wickens, "Arabian Nights", *The Encyclopedia Americana*, U. S. A., 1970, II, 164.

²³ *Binbir Gece Masalları'nın* (özellikle *Sindbâd-nâme*'nin) İstanbul'daki yazmaları için bk. Ramazan Şeşen, "Binbir Gece Masallarının İstanbul Kütüphanelerindeki Yazmalarıyla Basma Nüshalarının Mukayeses", *Prof. Dr. Bekir Küttükoğlu'na Armağan*, İstanbul 1991, s. 569-590.

²⁴ Akköyuncu, a.g.m., *TKA*, XVII-XXI/1-2 (1979-1983), s. 3.

²⁵ Ergül, a.g.m., s. 363.

- c) II. Calcutta baskısı (c. I-IV, nşr. W. H. Macnaghten, Calcutta 1839-1842).
- d) Bombay baskısı (c. I-IV, Bombay 1297).
- e) Beyrut'ta Cizvit papazlarından A. Sâlhânî'nin yayınladığı kısaltılmış, gözden geçirilmiş ve parça parça yeniden düzenlenmiş baskı (c. I-V, 1888-1890; 2. baskı: Beyrut 1914; yeni baskı: c. I-VII, Beyrut 1956-1958).
- f) Daha sonraki Bulak ve Kahire baskıları²⁶ (çeşitli yıllarda birçok baskıları yapılmıştır).
- g) Muhsin Mahdi neşri (c. I-III, Leiden 1984-1994; *Binbir Gece Masalları*'nın en iyi baskısıdır).

4. *Binbir Gece Masalları*'nın Çevirileri

Binbir Gece Masalları, uzun bir zaman dilimi içinde, birçok Batı dillerine ve özellikle Doğu dillerinden Farsça, Türkçe ve Hindustani dillerine tercüme edilmiştir. Bunların en önemlileri şunlardır:

Fransızcaya Çevirileri

- a) J. A. Galland, *Les Mille et une Nuits* (c. I-XII, Paris 1704-1717, daha sonraki yıllarda birçok baskıları yapılmıştır: c. I-VIII, Paris 1773; Paris 1880-1885; c. I-II, Paris 1965 vb.). Avrupa'da yayınlanan ilk çeviriidir. Bu çeviri ile masallar tüm Avrupa'da tanınmıştır²⁷.
- b) Cazotte ve Chavis'nin, 1788'de, Cenevre'de neşredilen *Cabinet des Fées* dergisinde (c. XXXVIII-XLI) zeyil olarak yayınladıkları, seri hâlindeki çeviri.
- c) Hammer (Stuttgart 1823, kısmî tercüme; kaybolmuştur).
- ç) G. S. Trébutien, *Contes Inédits des Mille et une Nuits Extraits de l'Original par J. de Hammer* (c. I-III, Paris 1828; Zinserling'in Hammer'den yaptığı Almanca çeviriden).
- d) J. C. Mardrus, *Le Livre des Mille Nuits et une Nuit* (c. I-XVI, Paris 1899-1904; c. I-VIII, Paris 1908-1912 vb. [Türkçe çevirisi için aş. bk.]).
- e) R. René Khawam, *Les Mille et une Nuits* (c. I-IV, Paris 1966-1967; 2. baskı: Paris 1986-1987).
- f) Armel Guerne, *Les Mille et une Nuits* (c. I-VI, Paris 1970).

İngilizceye Çevirileri

²⁶ Yusuf Elyân Serkîs, *Mu'cemü'l-Matbû'âti'l-'Arabîyye ve'l-Mu'arrebe*, Kahire 1346/1928, II, 1993-1994; E. Littmann, "Alf Layla wa-Layla", *EI²* (Ing.), I, 360; *Binbir Gece Masalları*, [J. C. Mardrus'nün Fransızca çevirisinden] Türkçeye çev. Alim Şerif Onaran, 2. baskı, İstanbul 1993, I, 15 (Yayıcının Notu).

²⁷ Krş. Turgut Akpınar, "Galland, Antoine", *DIA*, XIII, 337-338.

- a) Edward Forster, *Arabian Nights' Entertainment* (published by William Miller, London 1802; London 1842).
- b) C. Jonathan Scott, *The Arabian Nights Entertainments* (c. I-VI, Longman, London 1811²⁸; c. I-IV, illustrated by S. L. Wood, London 1890).
- c) George Lamb, *New Arabian Nights Entertainments* (c. I-III, 1826; Zinserling'in Hammer'den yaptığı Almanca çeviriden).
- c) Henry Torrens (tek cilt, W. Thacker and Co., Calcutta-London 1838).
- d) E. W. Lane, *The Thousand and One Nights* (c. I-III, London 1839-1841; c. I-III, ed. Stanley Lane-Poole, London 1877; London 1895; c. I-VI, London 1901; c. I-IV, ed. Stanley Lane-Poole, London 1906; *Stories from the Arabian Nights*, with additions newly translated from the Arabic, by. S. Lane-Poole, c. I-III, New York ve London 1891; *Stories from the Thousand and One Nights: The Arabian Nights' Entertainments*, revised by Stanley Lane-Poole, New York 1909; New York 1927).
- e) Robert Louis Stevenson, *New Arabian Nights*, I-II, London 1882.
- f) John Payne, *The Book of the Thousand Nights and One Night* (c. I-IX, London 1882-1884; 3 ek cilt: 1884; XIII. c. : 1889).
- g) Sir Richard F. Burton, *The Thousand Nights and a Night* (c. I-XVI, London 1885-1888; c. I-XII, London 1894-1897; P. H. Newby, *Tales from the Arabian Nights*, New York, 1954 ve 1959 [Sir Richard Burton'in çevirisinden seçme]).
- ğ) E. Powys Mathers, *The Thousand and One Nights* (c. I-IV, London 1937 vd.).
- h) Husain Haddawy, *The Arabian Nights*, Everyman's Library, 1992, 464 s.

Almancaya Çevirileri

- a) A. E. Zinserling, *Der Tausend und einen Nacht* (c. I-III, Stuttgart-Tübingen 1823; Hammer'in Fransızca çevirisinden).
- b) Max Habicht, *Die Erzählungen der 1001 Nacht aus Tunesien* (c. I-XV, Breslau 1825).
- c) Gustav [veya Simone] Weil, *Tausend und eine Nacht* (c. I-IV, Stuttgart und Pforzheim 1837-1841; 2. baskı: Stuttgart 1865-1867; 3. baskı: Stuttgart 1889; 4. baskı: Bonn 1897; Berlin 1914).

---

²⁸ F. Tauer, "Binbir Gece Masallarının Az Tanınan ve Basılmamış Hikâyeleri", çev. Ahmed Subhi Furat, SM, VI (1966), s. 2.

- c) Max Henning²⁹, *Tausend und eine Nacht* (24 küçük cilt, Reclam's Universal-Bibliothek, Leipzig 1895-1897).
- d) F. P. Greve, *Die Erzählungen aus den Tausendundein Nächten* (c. I-XII, Leipzig 1907-1908; Richard F. Burton'ın İngilizce çevirisinden).
- e) Enno Littmann, *Die Erzählungen aus den Tausend und ein Nächten* (c. I-VI, Insel Verlag, Leipzig 1921-1928; ilk tekrar basımı: Wiesbaden 1953; 2. tekrar basımı: Wiesbaden 1954).
- f) Claudia Ott, *Tausendundeine Nacht* (Nach der ältesten arabischen Handschrift in der Ausgabe von Muhsin Mahdi erstmals ins Deutsche übertragen; Beck Verlag, München 2004, 687 s.).

Danimarka Diline Çevirileri

- a) J. L. Rasmussen (c. I-IV, Copenhagen 1824, kısmî çeviri).
- b) J. Oestrup (Copenhagen 1937-1938).

İsveççeye Çevirileri

- a) Turdus Merula, *Tusen och en Natt* (c. I-IV, Huldbergs Förlag, Stockholm 1875-1876).
- b) H. Bergman-E. Lunquist-R. Heijll, *Tusen och en Natt* (c. I-X, Albert Bonniers Förlag, Stockholm 1918-1923, F. Burton'dan çeviri).
- c) S. Franzén, *Tusen och en Natt* (c. I-IV, AB Kungsholmens Bokhandel, Stockholm 1935, 1465 s.; Stockholm 1949).
- c) *Tusen och en Natt* (c. I-VI, Malmö 1941).

Fin Diline Çevirisi

- a) G. E. Eurén, *Tuhannen ja Yksi Yöötä* (c. I-III, Turussa 1878-1880).

Rusçaya Çevirileri

- a) Yu. V. Doppel'maier, *Tısyaca i Odna Noç'* (c. I-III, Moskova 1889-1890, yeni tam çeviri, 226 resim).
- b) M. A. Sale (c. I-VIII, Moskova 1929-1936, Rusçaya tam çeviri³⁰).
- c) I. Kračkovsky³¹, *Kniga Tsyiachii Odnoi Nochi* (c. I-IV, Bibl. Vostoka, Leningrad 1934).

²⁹ Tauer, a.g.m., s. 2-3.

³⁰ Necîb el-'Akîkî, *el-Müsteşrikûn*, Kahire 1965, III, 965.

³¹ Riza Kurtuluş, "Kračkovskij", *DIA*, XXVI, 286.

Çek Diline Çevirileri

a) *Tisic a Jedna Noc* (c. I-IV, Prag 1891-1893; F. Tauer; Josef Markos'un Père A. Sâlhânî (Beyrut Cizvit papazlarından) neşrinden *Binbir Gece Hikâyeleri*'nin hemen hemen yarısını tercüme ettiğini³² kaydeder ki, söz konusu çevirinin bu çeviri olması muhtemeldir).

b) F. Tauer³³, *Kniha Tisice a Jedné Noci* (Prag 1928- ; 3. baskı: c. I-VIII, Prag 1958-1963).

İtalyancaya Çevirisi

a) F. Gabrieli³⁴, *Le Mille e una Notte* (c. I-IV, Torino 1949).

İspanyolcaya Çevirisi

a) Vicente Blasco Ibañez, *El Libro de la Mil Noches y una Noche* (Valencia 1899; J. C. Mardrus'nün Fransızcaya çevirisinden çeviri).

Boşnakçaya Çevirisi

a) Besim Korkut (On beş kadar *Binbir Gece* hikâyesini Boşnakçaya tercüme etmiş, bu hikâyeler kitap hâlinde de yayımlanmıştır: Beograd 1953-1959; Sarajevo 1955, 1960³⁵).

Lehçeye Çevirisi

Tamamlanmamıştır³⁶.

Farsçaya Çevirileri

a) *Elf Leyle ve Leyle*: Arapçadan çeviri. Mensur kısımlar 'Abdüllâatif Tassûcî, manzum kısımlar Mîrzâ Sûrûş tarafından tercüme edilmiştir. 300 kusur hikâyeyi içerir³⁷ (c. I-II, Tebriz 1261/1845; Tahran 1275/1859³⁸; Lahor 1332/1914³⁹).

³² F. Tauer, "Prag Üniversitesi'nde Son Yüzyılda Arapça, Farsça ve Türkçe Tetkikleri", çev. Nihad M. Çetin, SM, VI (1966), s. 64.

³³ Tauer, a.g.m., s. 67.

³⁴ Krş. el-'Akîkî, a.g.e., I, 396.

³⁵ Muhammed Aruçi, "Korkut, Besim", DIA, XXVI, 204.

³⁶ Littmann, "Alf Layla wa-Layla", EI² (Ing.), I, 360. *Binbir Gece Masalları*'nın Batı dillerine çevirileri hakkında geniş bilgi için bk. Alexander S. Fulton-A. G. Ellis, *Supplementary Catalogue of Arabic Printed Books in the British Museum*, London 1926, s. 258-262; C. Brockelmann, *Geschichte der Arabischen Litteratur*, Leiden 1949, II, 72-73; *Supplementband*, Leiden 1938, II, 63; Süheyr el-Kalemâvî, *Elf Leyle ve Leyle*, Misir 1959, s. 5-11; el-'Akîkî, a.g.e., I-III, tür. yer.; *Binbir Gece Masalları*, [J. C. Mardrus'nün Fransızca çevirisinden] Türkçeye çev. Alim Şerif Onaran, I, 6-8 (Türkçeye Çevirenin Önsözü); Macdonald, "Bin Bir Gece", IA, II, 620-626; Littmann, "Alf Layla wa-Layla", EI² (Ing.), I, 358-364; Akkoyunlu, a.g.m., TKA, XVII-XXI/1-2 (1979-1983), s. 4-8; Vehbi Belgil, "Binbir Gece Masallarının Sonsuz Gençliği", *Halk Kültürü*, 1985/3-4, Yedinci ve Sekizinci Kitaplar, İstanbul 1986, s. 68-72.

b) *Külliyyât-i Musavver-i Hezâr u Yek Şeb*, *tercüme ez Elf Leyle ve Leyle*, nşr. 'Alî Ekber-i 'ilmî, Tahran 1328 hş., IV+712 s. [Resimli].

Urducaya Çevirisi

a) *Alif Laila ba-Zubân-i Urdû* [Romanized under the superintendence of T. W. H. Tolbert, and ed. by F. Pincott], London 1882⁴⁰.

Hindustani Diline Çevirisi

a) *Hazâr Dâstân* [A Hindustani version of the Arabic Alf lailah wa-lailah, 4th ed.], Lucknow 1903⁴¹.

Türkçeye Çevirileri

Şimdiye kadar, *Binbir Gece Masalları*'nın Türkçeye tam sayılabilecek, pek çok çevirileri (Ahmed Nazîf, Selâmi Münir Yurdatap, Raif Karadağ, Alim Şerif Onaran) yapılmıştır⁴². Çoğu zaman da, bir veya birkaç kitap hâlinde, çeviri, seçme, çeşitleme, uyarlama vb. yoluyla farklı baskıları gerçekleştirilmiştir. Son yıllarda, daha ziyade çocuklara hitap eden bir veya birkaç hikâyelik yayınınlarda (Alâeddin'in Sihirli Lambası, Ali Baba ve Kırk Haramiler, Sinbad'ın Serüvenleri vb.) da büyük bir artış olmuştur.

Kayda değer ve son zamanlarda yayınlanan bazı çeviriler şunlardır:

a) *Binbir Gece*'nin en eski Türkçe tercümelerinden biri 'Abdî adlı bir mütercimin 1429-1430'da Sultan II. Murad (1421-1451)'a takdim ettiği *Câmasbnâme* adlı nûshadır⁴³. Eserin dört yazma nûshası mevcuttur⁴⁴.

b) Kastamonulu Latîfi, *Tezkire*'sında, Hevesî adlı bir şairin *Binbir Gece*'yi tercüme ettiğini⁴⁵ kaydeder. Bugün elimizde olmayan bu nûsha, masalların en eski tercümelerinden biridir⁴⁶.

³⁷ Krş. Muhammed 'Alî-yi Taberî, *Zübdetü'l-Âsâr*, Tahran 1372 hş., s. 427 ("Hezâr u Yek Şeb" mad.).

³⁸ Edward Edwards, *A Catalogue of the Persian Printed Books in the British Museum*, London 1922, s. 129; Hânbâbâ Muşâr, *Fihrist-i Kitâbhâ-yi Çâpi-yi Fârsî*, Tahran 1350 hş., I, 476.

³⁹ Edwards, a.g.e., s. 129.

⁴⁰ Bk. *Catalogue of the Printed Books Published before 1932 in the Library of the Royal Asiatic Society*, London 1940, s. 16.

⁴¹ A.e., s. 474.

⁴² Bu hususta geniş bilgi için bk. M. Türker Acaroğlu, "Türkçede 'Binbir Gece Masalları' Kaynakçası (1851-1985)", *Masal Araştırmaları/Folktale Studies I*, haz. Nuri Taner, İstanbul 1988, s. 13-24.

⁴³ Sakaoglu, *Gümüşhane Masalları*, s. 24.

⁴⁴ Bk. Agâh Sirri Levend, "Divan Edebiyatında Hikâye", *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten* 1967, Ankara 1968, s. 96; a. mlf., *Türk Edebiyatı Tarihi*, I. Cilt: Giriş, s. 126; Acaroğlu, a.g.m., s. 13-14; krş. Mustafa Erkan, "Câmasbnâme", *DÂ*, VII, 44.

⁴⁵ Latîfi, *Tezkire*, haz. Mustafa İsen, Ankara 1990, s. 237; Rıdvan Canım, *Latîfi, Tezkiretü's-Şu'arâ ve Tabisiratü'n-Nuzamâ (İnceleme-Metin)*, Ankara 2000, s. 575.

⁴⁶ Sakaoglu, a.g.e., s. 34.

- c) Diğer bir tercümesi, IV. Murad (ö. 1640)'ın emriyle, 1046/1636-1637 yılında yapılmıştır (Paris, Bibliothèque Nationale A. F. 356/2-10 nr.'da kayıtlı). 9 ciltten ibaret olup 796. geceden sonrası eksiktir⁴⁷.
- ç) Ahmed Nazîf, *Terceme-i Elf Leyle ve Leyle*⁴⁸ [c. I-VI, İstanbul 1851 (?); 2. baskı: c. I-IV, İstanbul 1870 (?)].
- d) Ermeni harfli Türkçe iki baskı⁴⁹ (İstanbul 1858, çev. R. Kürkcüyan, 544 s. ve İstanbul 1891, çev. H. Tolayan, 1245 s.).
- e) *Binbir Gece Masalları*⁵⁰ (12 kitap, Resimli Ay Matbaası, İstanbul 1927-1928; İstanbul 1930).
- f) Selâmi Münir Yurdatap, *Binbir Gece Masalları* (c. I-II, İstanbul 1950-1954).
- g) Hüseyin Başaran, *Binbir Gece Masalları* (Ankara 1957).
- ğ) F. Namık Hansoy, *Binbir Gece Masalları* (İstanbul 1959).
- h) Raif Karadağ, *1001 Gece Masalları*⁵¹ (c. I-IV, İstanbul 1959-1961).
- i) Atilla Tokatlı, *Seçme 1001 Gece Masalları, Ünlü Doğu Klasiğinden Özenle Seçilmiş Öyküler* (İstanbul 1992).
- j) *Binbir Gece Masalları* (c. I-XVI, [J. C. Mardrus'nün Fransızca çevirisinden] Türkçe çev. Alim Şerif Onaran, Afa Yay., İstanbul 1992; 2. baskı: İstanbul 1993; diğer bir baskısı: c. I-VIII, 4. baskı, Yapı Kredi Yay., İstanbul 2002, 2004).
- k) [Sadık Yalsızuçanlar], *Binbirgece Masalları* (İstanbul 1999).
- l) Ömer Avcı-Âmine Gülsah Coşkun, *Arap Geceleri, Binbirgece Masalları Seçkisi* (İstanbul 2000).
- m) Antoine Galland, *Bin Bir Gece Masalları*, çev. Hasan Fehmi Nemli (Ankara 2004).
- n) Richard Burton, *Bin Bir Gece Masalları*, çev. Hasan Fehmi Nemli (Ankara 2004).

5. *Binbir Gece Masalları'nın Etkileri*

Doğu ve Batı'da edebiyat ve çeşitli sanat dalları üzerinde derin bir tesir bırakılan bir Arap edebiyatı eseri olan *Binbir Gece Masalları*, ortaya çıktığı andan

⁴⁷ Kut, a.g.m., s. 364.

⁴⁸ Levend, a.g.e., s. 199, dipnot 2; Acaroğlu, a.g.m., s. 17.

⁴⁹ Kut, a.g.m., s. 365, dipnot 21.

⁵⁰ Ulutürk, "Binbir Gece", *DÍA*, VI, 181; Acaroğlu, a.g.m., s. 18-19.

⁵¹ Sakaoglu, a.g.e., s. 35; Ulutürk, "Binbir Gece", *DÍA*, VI, 181; Acaroğlu, a.g.m., s. 21.

itibaren her zaman edebiyatçıların ve okurların dikkatini çekerek onların tüm hayal ve düşüncelerine mutluluk ve keyif yönünden benzersiz bir gida sunmuştur⁵².

Binbir Gece Masalları, kimi eleştirilere hedef olsa da, Dünya edebiyatında önemli bir yer kazanmış ve birtakım ünlü şahsiyetler üzerinde etkileri olmuştur. Burada bazı örneklerle yetinelim:

- Masallar, ilk etkilerini, tabii, ilk yayınlanmış oldukları Fransa'da göstermiştir. Bunlardan etkilenen büyük adlar arasında Voltaire (1694-1778)'ı sayabiliriz. Fransız İhtilâli'nin bu büyük fikir babası hemen hemen bütün eserlerinde *Binbir Gece Masalları*'ndan etkilenmiştir.
- *Yasaların Ruhu* (1748) ve *Acem Mektupları* (1721) adlı eserleri ile ün yapmış olan Montesquieu, yasaların, sosyal müesseselerin zamana, ülkelere, iklimlere göre farklılık gösterdikleri yolundaki ana fikrini *Binbir Gece Masalları*'ndan almıştır.
- *Binbir Gece Masalları*'nın etkilediği İngiliz yazarlarının başında, kuşkusuz, *Robinson Crusoe* yazarı Daniel Defoe (1660-1731) gelmektedir.
- Yine *Binbir Gece Masalları*'nın Sindbad serüvenlerinden yararlanmış başka bir İngiliz yazarı J. Swift 1726'da, *Gulliver'in Serüvenleri* adlı romanını yazmıştır.
- *Binbir Gece Masalları*, Arkeoloji'nin onde gelen adlarından A. Henry Layard (1817-1894)'a da ilham kaynağı olmuştur. Kendisi bunu anılarında dile getirmiştir.
- Ünlü romancı Stendhal (1783-1842)'ın unutmak isteyip de, her yıl yeni bir keyifle okumaktan kendini bir türlü alamadığı iki kitaptan biri (öteki *Don Kişo'tur*) de *Binbir Gece Masalları*'dır⁵³.
- Danimarkalı masal yazarı H. C. Andersen (1805-1875) ile İrlanda doğumlu Oscar Wilde (1854-1900)'ın çocuk masallarında, yine *Binbir Gece Masalları*'nın izlerini görmek mümkündür.
- I. Dünya Savaşı'nda Arap Ülkelerini bize karşı ayaklandırip örgütledirmede baş rolü oynamış olan Lawrence (1888-1935) de Orta-Doğu ülkelerine duyduğu ilgiyi *Binbir Gece Masalları*'na borçlu olduğunu anılarında (*Seven Pillars of Wisdom/Bilgeliğin Yedi Direği*) anlatır.

⁵² Aysel Ergül, "Binbir Gece Masalları'nda Âşık Kadın Tipi: Aziz ve Azize Masalı", *Millî Folklor*, sy. 41 (Bahar/Spring 1999), s. 36.

⁵³ *Binbir Gece Masalları*, [J. C. Mardrus'nün Fransızca çevirisinden] Türkçe'ye çev. Alim Şerif Onaran, I, 16 (Yayıcının Notu).

- Amerikalılar da masalların çok etkisinde kalmışlardır. Hollywood'da bu konuda birçok film çevrilmiştir. Ünlü Amerikan öykü yazarı O. Henry (1862-1910), öykülerinde sık sık *Binbir Gece Masalları*'ndan ve onun başlıca kahramanlarından Hârûnürreşîd'den söz eder. Edgar Allan Poe (1809-1849) ve Walt Disney (1901-1966) de bunlardan etkilenmiştir⁵⁴.
- Hermann Hesse'nin "Doğu'nun en geniş masal koleksiyonu" adı verdiği *Binbir Gece Masalları*, Boccacio'ya *Decamerone* adlı eserini oluşturabilmesi için birçok ayrıntıyı ve malzemeyi sunmuş; Lope de Vega'da derin izler bırakmış ve Calderon'a, Ebû'l-Hasan'ın ya da "Uyanan Uykucu" adlı öyküsü *La Vida es Sueño* adlı eseri için esin kaynağı olmuştur⁵⁵.
- Bu büyüleyici kitap, özellikle romantik sanatçıların üzerinde daha güçlü bir etki bırakmıştır. Jean Paul Sartre bu masal kitabının "yalnızca Montesquieu'nün en sevdiği yapıt değil, her romantik şiir dostunun en sevdiği kitap" olduğunu söyler⁵⁶.

* * *

Uzun yillardan beri hazırlamakta olduğumuz bu konu, özlü bir girişten sonra bir bibliyografyadan oluşmaktadır. Bu çalışmayı ortaya koyma, şahsi derlemelerimizin dışında, kitap ve makale hâlindeki çeşitli çalışmalarдан istifade edilmiştir. Bunlar arasında, eserlerine bu yazımızın muhtelif yerlerinde atıfta bulunduğumuz Edward Edwards, Alexander S. Fulton-A. G. Ellis, Yûsuf Elyân Serkîs, Carl Brockelmann, Necîb el-'Akîkî, J. D. Pearson, W. H. Behn, Hân'bâbâ Muşâr, J. Oestrup, D. B. Macdonald, E. Littmann, Ziyat Akköyuncu, M. Türker Acaroğlu, Sandra Naddaff, Günay Kut, Aysel Ergül gibi müelliflerin ve bilim adamlarının kitap ve makalelerini zikredebiliriz. Araştırmılara faydalı olacağı mülâhazasıyla, ayrıca, kitapların yayınevleri, kaç sayfadan ibaret oldukları gösterilmiştir. Ancak bu husus, görülemediği için, bazen yerine getirilememiştir. Diğer yandan, kimi makale küntyelerinde de göremediğimiz ve aldığımız kaynaklarda da tam verilmediği için –sayfa numaralarının gösterilememesi gibi- birtakım eksiklikler olmuştur. Bununla birlikte, bazı yazı küntyelerindeki eksiklikler, Atatürk Üniversitesi Kütüphanesine gelen şarkiyat dergilerinin (*Arabica*, *BSOAS*, *Islamic Culture*, *Journal Asiatique*, *JRAS*, *The Muslim World*, *ZDMG* vb.) mevcut sayıları gözden geçirilerek

⁵⁴ Belgil, a.g.m., s. 56-58.

⁵⁵ Erdmute Heller, *Arabeskler ve Tilâsimâr, Batı Kültüründe Doğu'nun Tarihi ve Öyküleri*, çev. Deniz Kırımsız Kucur, Ankara 2000, s. 122.

⁵⁶ Heller, a.g.e., s. 127.

giderilmeye çalışılmıştır. Şimdilik, son otuz yılı aşkın bir zaman içerisinde, özellikle Batı'da çıkan kitap ve makalelerin bir kısmı görülememiştir. *Binbir Gece Masalları'nın* baskaları ve dünya dillerine çevirileri hakkında yukarıda bilgi verildiği için, bunlar (bazı Türkçe çevirileri hariç) tekrar bibliyografyaya alınmamıştır. Ancak, ne olursa olsun, yazımızın bu hâliyle de masallara, özellikle *Binbir Gece Masalları'na* ilgi duyanlara yararlı olacağını ümit ediyoruz.

Kitaplar

I. *Binbir Gece* İle İlgili Kitaplar⁵⁷ (Çeviriler, Seçmeler, İncelemeler, Uyarlamalar, vb.)

- 1- Abel, Armand, *Les Enseignement des Mille et une Nuits*, Luzac, Londres 1939; Ferd. Wellens-Pay, Bruxelles 1939.
- 2- Agar, Mehmet Emin, *Binbir Gece Masalları*, Birun Kültür Sanat Yayıncılık, [İstanbul] 2001, 203 s.
- 3- Ahmed Muhammed eş-Şehâd, *el-Melâmîhu's-Siyâsiyye fî Hikâyâti Elf Leyle ve Leyle*, Dârû'l-Hurriyye, Bağdat 1977.
- 4- Ahmed Nazîf, *Terceme-i Elf Leyle ve Leyle*, c. I-VI, Matbaa-i Âmire, İstanbul, ts. (1851 ?); yeni basım: c. I-IV, Matbaa-i Mekteb-i Sanâyi, İstanbul, ts. (1870 ?).
- 5- Ahmet Hidayet, *Binbir Gece Masalları*, Kanaat Kitabevi, İstanbul 1929, 133 s. [Resimli].
- 6- Alâaddin'in Sihirli Lambası, Nil Yayınevi, İstanbul [1982], 16 s. [Renkli resimli].
- 7- Alâaddin'in Sihirli Lambası, Kurtuluş Yayınevi, Ankara 1983, 45 s. [Resimli].
- 8- Ali Abbâs Müznib, *Binbir Gece*, 3. basım, Orucev Kardaşlarının İliktrik Matbaası, Bakû 1335/1917 [Resimli].
- 9- Ali Baba ve Kırk Haramiler, İstanbul Maarif Kitaphanesi ve Matbaası, İstanbul 1956, 32 s.
- 10- Ali Baba ve Kırk Haramiler, Kurtuluş Ofset Matbaası, Ankara 1979, 20 s. [Renkli resimli ve planlı].
- 11- Ali Baba ve Kırk Haramiler, Alfa Yay., [İstanbul 1981], 32 s. [Resimli].

⁵⁷ Burada, *Binbir Gece* külliyatı içinde yer alan Alâeddin'in Sihirli Lambası, Ali Baba ve Kırk Haramiler ve Denizci Sinbad'la ilgili, yurt dışında ve Türkiye'de yayınlanmış bazı kitaplar, şimdilik yer almamıştır.

- 12- *Ali Baba ve Kırk Haramiler*, Anadolu Yayıncılık Basımevi, Ankara [1981], 16 s. [Renkli resimli ve planlı].
- 13- *Arabian Nights, Binbir Gece Masalları*, Fono Correspondance Institute, İstanbul 1968, 127 s.
- 14- Arberry, Arthur J., *Scheherezade*, London 1953; Türkçe çev.: İhsan Güzelce, *Şehrezâd, 1001 Gece Masalları*, İstanbul 1957.
- 15- Avcı, Ömer- Coşkun, Âmine Gülşah, *Arap Geceleri, Binbirgece Masalları Seçkisi*, Kakanüs Yay., İstanbul 2000, 298 s.
- 16- 'Avvâd, Mîhâ'il, *Elf Leyle ve Leyle, Mir'âtü'l-Hadâra ve'l-Müctema' fi'l-'Asri'l-İslâmî*, Bağdat 1962.
- 17- Aytaç, Cemile, *Binbir Gece*, Güney Basımevi, Ankara 1949, 126 s.
- 18- Babacan, Bahtiyar, *1001 Gece Masalları, I. Bir Varmış, Bir Yokmuş*, Beyan Yay., İstanbul 1985, 32 s. [Resimli].
- 19- _____, *1001 Gece Masalları, II. Cin ile Tüccar*, Beyan Yay., İstanbul 1985, 23 s. [Resimli].
- 20- _____, *Binbir Gece Masalları-1: Gemici Sinbad'in Serüvenleri*, Erdem Yay., İstanbul 1985, 80 s.
- 21- _____, *Ali Baba ile Kırk Haramiler*, Erdem Yay., İstanbul 1998, 80 s.
- 22- Baethgen, *Sindban oder die Sieben Weisen Meister, Syrisch und Deutsch*, Leipzig 1879.
- 23- Başaran, Hüseyin, *Binbir Gece Masalları*, Kültür Matbaası, Ankara 1957, 83 s. [Resimli].
- 24- Bedevî, Emîn 'Abdülmecîd, *Sindbâd-nâme*, Kahire 1392/1972.
- 25- Bencheikh, J. E., *Les Mille et une Nuits ou la Parole Prisonnière*, Gallimard-NRF, Paris 1988.
- 26- _____, -Brémond, Cl.-Miquel, A., *Mille et un Contes de la Nuit*, Gallimard-NRF, Paris 1991.
- 27- _____, -Miquel, André, *Les Mille et une Nuits*, I-IV, Gallimard, Paris 1991-1996; Paris 1998.
- 28- [Bengü], Vedat Örfî, *Binbir Gece Hikâyeleri*, 3 Kısım, Cihan-Cemiyet Kitabhanesi, İstanbul 1338-1340/1922, 422 s. [Resimli]; *Binbirgece Masalları* adı ile: Burak Yayınevi, İstanbul, ts., 488 s.
- 29- *Binbir Gece*, Uğur Kitabevi, İstanbul 1946.

- 30- *Binbir Gece Masalları*, 12 Kitap, Resimli Ay Matbaası, İstanbul 1927-1928, 1404 s. [Resimli]; Resimli Ay Matbaası, İstanbul 1930, 720 s.; yeni basım: 1930, 576 s.
- 31- *Binbir Gece Masalları*, Âmedî Matbaası, İstanbul, ts., 133 s.
- 32- *Binbir Gece Masalları*, Cem Yayınevi, İstanbul, ts., 60 s. [Resimli].
- 33- *Binbir Gece Masalları*, Demet Çocuk Yay., İstanbul 1928 vd.
- 34- *Binbir Gece Masalları*, sy. 1-12, Çocuk Yay., İstanbul 1959.
- 35- *Binbir Gece Masallarından: Alâaddin'in Lambası*, Serhat Kitabevi, İstanbul 1983, 94 s.
- 36- Brugsch, M., *Tawaddud al-Ğâriya*, Heidelberg 1924.
- 37- Bulur, Mehmet İhsan, *Binbir Gece Masalları*, c. I-II, Yeni Çığır Kitabevi, İstanbul 1982, 169+176 s.
- 38- Bulut, Süleyman, *Binbir Gece Masalları, Gemici Sinbad*, Cem Yayınevi, İstanbul 1984, 79 s. [Resimli].
- 39- Burton, Richard, *Bin Bir Gece Masalları*, Önsöz: Jorge Luis Borges, çev. Hasan Fehmi Nemli, Dost Kitabevi Yay., Ankara 2004, 168+1 s.
- 40- Carmoly, *Parabole de Sendabar sur les Ruses des Femmes Traduites de l'Hebreu...*, Paris 1849.
- 41- Chauvin, V., *La Récension Égyptienne des Mille et une Nuits*, Bibliothèque de la Faculté de Philosophie et Lettres de l'Université de Liège, Fasc. VI, Bruxelles 1899, 123 s.
- 42- _____, *Bibliographie des Ouvrages Arabes*, Liège 1900-1904, IV (s. 12-120), V, VI: *Les Mille et une Nuits*; VIII: *Syntipas [Sindbad]*.
- 43- Chebel, Malek, *Psychoanalyse des Mille et une Nuits*, Payot, Paris 1996.
- 44- Cherbonneau, M. M. et Thierry, *Histoire de Djouder le Pêcheur*, Paris 1853, IV+118 s.
- 45- Christensen, A., *Tusind og Én Nats Bagdad*, Tilskueren 1908.
- 46- Clouston, W. A., *Book of Sindbâd from the Persian and Arabic with Introduction, Notes and Appendix*, Glasgow 1884.
- 47- Combarel, E., *Le Pêcheur et le Génie*, Conte Arabe Extrait des Mille et une Nuits, Oran 1857, XXI+112 s.
- 48- Dehoï, Enver F., *L'Érotisme des Mille et une Nuits*, Jean-Jacques Pauvert, Paris 1961, 1963, 228 s.

- 49- Dieckmann, Hans, *Individuation in Märchen aus 1001 Nacht, Märchendeutung und Patiententräume in Tiefenpsychologischer und Psychotherapeutischer Sicht*, Oeffingen 1974.
- 50- _____, *Der Zauber aus 1001 Nacht, Märchen und Symbole*, Königsfurt Verlag, Krummwisch 2000, 303 s.
- 51- Dilibal, Hilmi, *Binbir Gece Masalları, Akla Durgunluk Veren Serüvenler*, c. I-II, Renk Yayınevi, İstanbul 1971, 144 s.
- 52- Doruk, Kâmil, *Gemici Sinbad’ın Serüvenleri*, Nehir Yay., İstanbul 1993, 88 s.
- 53- *Elf Leyle ve Leyle*, kısım 1-2, Lahor 1893-1894.
- 54- *Elf Leyle ve Leyle*, kısım 1, 3, Lahor 1901-1902.
- 55- *Elf Leyle ve Leyle*, c. I-IV, el-Mektebetü’s-Sekâfiyye, Beirut 1979.
- 56- *Elf Leyle ve Leyle*, c. I-IV, Dârû'l-Kütübî'l-'Îlmiyye, Beirut 1417/1996.
- 57- Élisséeff, N., *Thèmes et Motifs des Mille et une Nuits*, Beirut 1949.
- 58- Ergun, Melih, *Ali Baba ve Kırk Haramiler*, Ergun Yay., Ankara [1983], 24 s. [Resimli].
- 59- Farmer, H. G., *el-Mûsîkâ ve'l-Ginâ' fi Elf Leyle ve Leyle*, trc. Huseyn Nassâr, Beirut 1980.
- 60- Fârûk Sa'd, *Min Vahyi Elf Leyle ve Leyle*, Beirut 1962.
- 61- Furgaç, Nihal, *Binbir Gece Masalları*, haz. Adnan Şakrak, redaksiyon: Hüseyin Rahmi Yananlı, Nil Yayınevi, İstanbul 1979, 64 s. [Resimli, planşlı].
- 62- _____, *Ali Baba ve Kırk Haramiler*, haz. Adnan Şakrak, Nil Yayınevi, İstanbul 1980, 47 s. [Resimli] ; yeni basım: 1982.
- 63- _____, *Sinbad’ın Serüvenleri*, Nil Yayınevi, İstanbul 1981, 59 s. [Resimli].
- 64- _____, *Ali Baba ve Kırk Haramiler*, haz. Adnan Şakrak, İstanbul 1985, 48 s. [Resimli].
- 65- Galland, Antoine, *Bin Bir Gece Masalları*, Önsöz: Jorge Luis Borges, çev. Hasan Fehmi Nemli, Dost Kitabevi Yay., Ankara 2004, 174+1 s.
- 66- Ganneau, Charles Clémont, *Binbir Gece Masalları İsmiyle Meşhur Olan Kitaptan Müstahrec Olup Mukabelesinde Fransızca Tercümesi Tab ve Temsil Birle Halife Hârûnû'r-Reşîd ile Halife Nâm Balıkçının Hikâyesidir*, Typographie de Terre Sainte, Kudüs 1869, 128 s. [Metin Türkçe-Fransızcadır].
- 67- Gelber, A., *1001 Nacht*, Wien und Leipzig 1917.

- 68- Gerhardt, M. I., *The Art of Story-Telling, A Literary Study of the Thousand and One Nights*, Leiden 1963; Rusçaya çev. A. İ. Matveyeva, *Ískusstvo Povestvovaniya, Literaturnoye Íssledovaniye "1001 Noçi"*, Moskova 1984.
- 69- Ghazoul, Ferial Jabouri, *The Arabian Nights: A Structural Analysis*, Cairo 1980.
- 70- _____, *Nocturnal Poetics: The 'Arabian Nights' in Comparative Context*, The American University in Cairo, Cairo 1996, 256 s.
- 71- Grotfeld, Heinz und Sophia, *Die Erzählungen aus 'Tausendundeiner Nacht'*, Darmstadt 1984.
- 72- Gülbahçe, Şengül, *Binbir Gece Masalları*, Timaş Yay., İstanbul 2003, 64 s.
- 73- *Hadîsü's-Sûl ve's-Şümûl*, nşr. C. F. Seybold, Leipzig 1902, XVII+104 s.; çev. C. F. Seybold, Leipzig 1902, VII+94 s.
- 74- Hammâd, Hiyâm 'Alî, *el-Mer'e fî Elf Leyle ve Leyle*, Kahire 1979.
- 75- Hammer-Purgstall, J. von, *Die Noch nicht Übersetzten Erzählungen der Tausend und einen Nacht*, Stuttgart 1823.
- 76- Hanley, J., *Chalifs and Sultans, Being Tales Omitted in the Usual Editions of the Arabian Nights*, London 1868.
- 77- Hansoy, Ferid Namık, *Binbir Gece Masalları*, Paul de Maurelly'den çeviri, İnkılâp Kitabevi, İstanbul 1959, 254 s. [Resimli].
- 78- *Hikâye-i Seyfî'l-Mülük ve Pâdişâh-i Misir ve Âsim b. Safvân*, İstanbul 1283, 80 s.
- 79- *Hikâye-i Sindbâd-i Bahrî ve Sindbâd-i Berrî*, I. cilt, Camlı Han Matbaası, İstanbul 1289/1872, 48 s.
- 80- *Hikâyetü Ünsî'l-Vûcûd ma'a Ma'sûkatihî'l-Verd fi'l-Ekmâm bi't-Temâm*, Misir 1278, 31 s.; Misir 1870, 24 s.
- 81- Hole, Richard, *Remarks on the Arabian Nights' Entertainments*, London 1797, IV+259 s.; yeni basım: New York 1970.
- 82- Irwin, Robert, *The Arabian Nights: A Companion*, Penguin Books Ltd., London 1994.
- 83- _____, -Walther, Wiebke, *Die Welt von Tausendundeiner Nacht*, Frankfurt 1997.
- 84- İbrâhîm Hurşîd-'Abdülmâmid Yûnus-Hasan 'Osmân, *Elf Leyle ve Leyle*, Beyrut 1982.

- 85- *İntihâbü Elf Leyle ve Leyle*, Panjab University College, Lahore [1905].
- 86- Kal'acî, Kadîrî, *Esâtrü'l-'Arab fî Kissati Elf Leyle ve Leyle*, Beyrut 1948.
- 87- el-Kalemâvî, Sûheyr, *Elf Leyle ve Leyle*, Dârü'l-Ma'ârif, Mısır 1959, XII+321 s.
- 88- Kanar, Yüksel, *Ali Baba ve Kırk Haramiler*, Ekin Yay., İstanbul 1982, 63 s. [Resimli].
- 89- Karadağ, Raif, *1001 Gece Masalları*, c. I-IV, Ak Kitabevi, İstanbul 1959-1961, 1280 s. [17 planş].
- 90- Kazimirski, A. de Biberstein, *Hikâyetü Enîsi'l-Celîs*, Paris 1847, 176 s.
- 91- Kırlangıç, Celal, *Simbad*, Gugukkuşu Çocuk Klâsikleri: 7, Ankara 2000, 47 s.
- 92- *Kissatü Cevder es-Sayyâd*, nşr. O. Houdas, Cezayir 1865, 46+88 s.; 3. baskı: Cezayir 1906.
- 93- *Kissatü Delîle el-Muhtâle ve Bintihâ Zeyneb en-Nessâbe*, Mısır 1278, 108 s.; Paris 1872, 15+57 s.; nşr. M. M. Cherbonneau, el-Matba'atü's-Şerefiyye, 1302, 62 s.
- 94- *Kissatü Garîb ve 'Acîb ve mâ Cerâ lehümâ*, Bombay 1880, 200 s.; 3. baskı: Mısır 1297, 82 s.
- 95- *Kissatü Hasan es-Sâ'iğ el-Basrî...*, Mısır 1291; Mısır 1311, vb.
- 96- *Kissatü Kamerîz-Zamân b. el-Melik Şâhzamân*, Mısır 1287, 112 s.; Bombay 1880, 252 s.
- 97- *Kissatü'l-Hammâl ve mâ Cerâ lehû min Garâ'ibî'l-Ahvâl*, Bombay 1302, 84 s.
- 98- *Kissatü'l-Kâdî ma'a'l-Harâmî*, Bombay 1886, 16 s.
- 99- *Kissatün Behîyye ve Tuhfetün Senîyye Teştemilü 'alâ mâ Cerâ li-Hasan el-Basrî...*, Mısır 1297, 80 s.
- 100- *Kissatü's-Sindbâd el-Bahri...*(*Les Voyages de Sind-bâd le Marin et la Ruse des Femmes, Contes Arabes*), nşr. L. M. Langlès, Paris 1814, 30+161+113 s.; nşr. L. Machuel, 2. baskı, Cezayir 1884; 3. baskı: 1910.
- 101- *Kissatü Şemsiddîn ve Nûriddîn*, nşr. M. M. Cherbonneau, Paris 1852, 69 s.; Paris 1869, 213 s.
- 102- *Kissatü't-Tâcir 'Alî Nûreddîn el-Mîsrî*, Mısır 1279, 168 s.; Mısır 1291, 88 s.; Mısır 1297, 72 s., vb.

- 103- *Kıssatü Teveddüt el-Câriye*, Mısır 1286, 1297, 1301, 1302, vb.; *Bombay* 1884, 113 s.
- 104- *Kıssatü Zeyni'l-Asnâm*, nşr. F. Groff, Paris 1889, 41+49 s.
- 105- Kirby, W. F., *The New Arabian Nights' Entertainments*, selected tales not included by Galland and Lane, London 1882.
- 106- Korgunal, Muharrem Zeki, *Binbir Gece Hikâyeleri*, Ayyıldız Kitabevi, Adana 1954, 64 s. [Resimli].
- 107- Kürkçüyan, R., *Hazar u Mi Kişer*, İstanbul 1858, 544 s. [Ermeni harflı Türkçe baskı].
- 108- Lane, Edward William, *Forty-one Eastern Tales and Anecdotes*, London [1854], 216 s.
- 109- _____, *Arabian Society in the Middle Ages, Studies from the Thousand and One Nights*, ed. Stanley Lane-Poole, London 1883.
- 110- Larzul, Sylvette, *Les Truduction des Mille et une Nuits*, L'Harmattant, Paris 1996.
- 111- Laveille, Jean-Louis, *Le Thème du Voyage dans les Mille et une Nuits*, L'Harmattant, Paris 1998.
- 112- Leeuwen, Richard van, *De Wereld van Sjahrazad*, Amsterdam 1999.
- 113- Littmann, E., *Tausendundeine Nacht in der Arabischen Literatur*, Tübingen 1923.
- 114- _____, *Die Schönsten Geschichten aus 1001 Nacht*, Wiesbaden 1955.
- 115- [Mardrus. J. C.], *Binbir Gece Masalları*, c. I-XVI, Fransızcadan çev. Alim Şerif Onaran, Afa Yay., İstanbul 1992; 2. baskı: İstanbul 1993; diğer bir baskısı: c. I-VIII, 4. baskı, Yapı Kredi Yay., İstanbul 2002, 2004 [Resimli].
- 116- Marzolph, Ulrich, *Das Buch der Wundersamen Geschichten, Erzählungen aus der Welt von Tausendundeine Nacht*, Beck, München 2002.
- 117- May, Georges, *Les Mille et une Nuits d'Antoine Galland ou le Chef-d'Oeuvre Invisible*, Paris 1986, 256 s.
- 118- Miquel, André, *Un Conte des Mille et une Nuits: Ajib et Gharib (Traduction et Perspectives d'Analyse)*, Flammarion, Paris 1977, 331 s.
- 119- _____, *Sept Contes des Mille et une Nuits*, Sindbad, Paris 1981, 297 s.
- 120- Misrahi, J., *Le Roman des Sept Sages*, Paris 1933.
- 121- Mommsen, Katharina, *Goethe und 1001 Nacht*, Berlin 1960.

- 122- Montet, E., *Le Conte dans Orient Musulman, Étude Littéraire et Critique sur les Mille et une Nuits et sur Quelques Contes des Autres Recueils du Même Genre, Suivi d'un Choix de Pièces Justificatives*, Paris 1930.
- 123- Muhsin Câsim el-Müsevî, *Elf Leyle ve Leyle fi'l-Garb*, Mektebetü'l-Câhîz, Bağdat 1981.
- 124- Muhsin Mahdi, *The Thousand and One Nights (Alf Layla wa-Layla)*, I-III, E. J. Brill, Leiden 1984-1994 [Tenkitli neşir].
- 125- *Musavver Elf Leyle ve Leyle*, İzzet Efendi Matbaası, İstanbul, ts., 384 s.
- 126- Nöldeke, Th., *Das Arabische Märchen vom Doctor und Garkoch*, Berlin 1892, 54 s.
- 127- Oestrup, J. E., *Studier over 1001 Nat*, Copenhagen 1891 [A. Krymski tarafından Rusçaya (Moskova 1905), O. Rescher tarafından Almancaya (Stuttgart 1925) tercüme edilmiştir; ayrıca Fransızcaya muhtasar bir çevirisi de E. Galtier tarafından yapılmıştır (Kahire 1912)].
- 128- Ozansoy, Halit Fahri, *Binbir Gece Masalları*, Doğan Kardeş Yay., İstanbul 1957, 194 s.; 3. basım: 1970, 192 s. [Renkli 8 planş].
- 129- Öngören, Ferit, *Bir Binbir Gece Masalı: Gemici Sinbad*, Seyhan Yayıncılık, İstanbul 2003, 263 s.
- 130- Öztoprak, Betül, *Sinbad ve Prenses Şila*, Nil Yayınevi, İstanbul [1982], 48 s. [Resimli].
- 131- Özveren, Sara Gürbüz, *Binbir Gece Masalları*, 1-20 kitap, Damla Yay., İstanbul 2004.
- 132- Özzorluoğlu, Süleyman Tevfik, *Yedi Âlimler*, İkbal Kitabevi, İstanbul 1931, 103 s.
- 133- Paret, Rudi, *Der Ritterroman von 'Umar an-Nu'mân und seine Stellung zur Sammlung von 1001 Nacht*, Tübingen 1927.
- 134- Parisi, Handan, *Binbir Gece Masalları*, Epsilon Yay., [İstanbul], 152 s.
- 135- Payne, John, *Alaeddin and the Enchanted Lamp; Zein ul Asnam and the King of the Jinn*, London 1889.
- 136- Perry, B. E., *The Origin of the Book of Sindbad*, Walter de Gruyter, Berlin 1960.
- 137- Pinault, David, *Story-Telling Techniques in the Arabian Nights*, E. J. Brill, Leiden 1992, XI+262 s.

- 138- Quere, Pascal, *Guide et Réportoire: Les Mille et une Nuits, Traduction d'Antoine Galland*, Chartres 1990.
- 139- Rat, G., *Examen Critique Succinct des Diverses Éditions du Texte Arabe des Mille et une Nuits et des Différentes Traductions de cet Ouvrage Anonyme, Parus Jusqu'à ce Jour*, Toulon 1905.
- 140- Raux, A., *Recueil de Morceaux Choisis Arabes* (pt. 2: Contes Tirés des 1001 Nuits), Constantine 1897.
- 141- _____, *Histoire du Bossu, Conte Tiré des Mille et une Nuits*, Texte Persan Publié avec des Notes Français, Paris 1913.
- 142- Richert, J., *Conte d'Aboukir et d'Abousir*. Extrait des Mille et une Nuits, Alger 1876, VI+49+49.
- 143- Rifat Necip, *Binbir Gece Hikâyeleri*, 2 Fasikül, Hilmi Kitabevi, İstanbul 1946-1948, 288 s.
- 144- Riyâz Hemedânî, *Müntehab ez Elf Leyle*, Tahran 1280/1863, 97 s.
- 145- Rûşdî Sâlih, *Elf Leyle ve Leyle*, c. I-II, Dârü's-Şa'b, Kahire 1969.
- 146- Sacy, Silvestre de, *Recherches sur l'Origine du Recueil des Contes Intitulés les Mille et une Nuits*, Paris 1829.
- 147- Sâlhânî, A., *Tarâ'ifü'l-Fükâhât*, Beyrut 1890.
- 148- Salman, Engin, *Ali Baba ve Kırk Haramiler*, Coşkun Dağıtım, İstanbul 1974, 16 s. [Resimli].
- 149- as-Samarqandî, Muhammed b. 'Alî az-Zahîrî, *Sindbâd-nâme*, Arapça Sindbâd-nâme ile birlikte mukaddime ve haşiyelerle nşr. Ahmed Ateş, İ. Ü. Edebiyat Fakültesi Şarkiyat Enstitüsü Neşriyatı, İstanbul 1948, VIII +104+[10]+418 s.
- 150- Seyfilmülük Hikâyesi, Maarif Kitaphanesi ve Matbaası, İstanbul 1956, 62 s.; İstanbul 1959, 64 s.
- 151- Sezen, Engin, *Binbir Gece Masalları*, Tüccar Hasan, Gonca Yay., İstanbul 2001, 69 s.
- 152- Sinbad ve Filler, Kurtuluş Ofset Matbaası, Ankara 1979, 20 s. [Resimli, planşlı].
- 153- Sinbad'ın Serüvenleri, Kurtuluş Yay., Ankara 1984, 60 s. [Resimli].
- 154- Sindbad the Sailor and Ali Baba and the Forty Thieves, illustrated by W. Strange and J. B. Black, London 1896, 279 s.
- 155- Stevenson, Robert Louis, *New Arabian Nights*, I-II, Chatto and Windus, London 1882.

- 156- Suveren, Gülsen, *Binbir Gece Masalları*, Altın Kitaplar [Yayinevi], İstanbul 1969, 308 s.
- 157- _____, *Bin Bir Gece Masalları ve Sinbad*, Altın Kitaplar [Yayinevi], İstanbul 1980, 191 s.; 3. basım: [1982], 191 s.
- 158- Şemsü'l-Mülük Müsâhib, *Elf Leyle (Telhîs)*, c. I-II, Tahran 1337 hş.
- 159- Taluy, Nihal Yalaza, *Binbir Gece Masalları*, Varlık Yay., İstanbul 1954, 128 s. [Aynı yayinevi tarafından 1957-1966 yılları arasında, İstanbul'da dört basımı daha yapılmıştır].
- 160- _____, *Binbir Gece Masalları*, Alâeddin'in Lambası, Varlık Yay., İstanbul 1962, 53 s. [Resimli].
- 161- Taşer, Suat, *Binbir Gece Masalları*, Emek Basım-Yayımevi, Ankara 1957, 363 s. [5 Planş; Radyo için adapte edilmiştir].
- 162- _____, *Çocuklara 1001 Gece Masalları*, Milliyet Yay., İstanbul 1973, 470 s. [Resimli; 6 planş]; 4. basım: 1982, 384 s.
- 163- Tatlı, İrfan, *En Güzel Binbir Gece Masalları*, Papatya Yay., İstanbul 2001, 192 s.
- 164- *Tercüme-i Elf Leyle ve Leyle*, Yeni Binbir Gece Hikâyeleri, Bahçesaray 1885, 64 s.
- 165- *The Thousand and One Nights in Arabic Literature and Society*, edited by Richard C. Hovannisian and Georges Sabagh; introduction by Fedwa Malti-Douglas, Cambridge University Press, Cambridge-New York 1997, VII+121 s.
- 166- Tokatlı, Atilla, *Seçme 1001 Gece Masalları, Ünlü Doğu Klasikinden Özenle Seçilmiş Öyküler*, Deniz Kitaplar Yayinevi, İstanbul 1992, 349+ 2 s.
- 167- Tolayan, H., [Binbir Gece], İstanbul 1891, 1245 s. [Ermeni harfli Türkçe baskı].
- 168- Ünalan, Neşe, *Sinbad'ın Maceraları*, Binbir Gece Masalları, Beyaz Balina Yay., İstanbul 2004, 96 s.
- 169- _____, *Alaeddin'in Sihirli Lambası*, Binbir Gece Masalları, Beyaz Balina Yay., İstanbul 2004, 96 s.
- 170- Varol, N., *Binbir Gece Masalları, Roman*, Deniz Yay., İstanbul 1974, 96 s. [Resimli].
- 171- Voegeli, Max, *In Search of Aladdin's Lamp*, retold by E. C. Parnwell, sixth impression, Oxford University Press, London 1963, 62 s.

- 172- Walther, Wiebke, *Tausendundeine Nacht, eine Einführung*, München/Zürich 1987.
- 173- Y. N., *Binbir Gece*, 1. Forma, Matbaa-i Ebuzziyâ, İstanbul 1327/1911, 16 s.
- 174- [Yalsızuçanlar, Sadık], *Binbirgece Masalları*, Timaş Yay., İstanbul 1999, 197 s.
- 175- Yalı, Adnan, *Binbir Gece Masallarından: Ali Baba ve Kırk Haramiler*, İyigün Yay., İstanbul 1962, 176 s. [Resimli]; yeni basım: 1970, 112 s.
- 176- Yener, Gani, *Arap Masalları: Ali Baba ve Kırk Haramiler*, İnkılâp ve Aka Kitabevleri, İstanbul 1969, 31 s. [Resimli].
- 177- _____, *Alâettin ve Sihirli Lamba*, İnkılâp ve Aka Kitabevleri, İstanbul [1982], 32 s. [Resimli, planşlı].
- 178- _____, *Ali Baba ve Kırk Haramiler*, İnkılâp ve Aka Kitabevleri, İstanbul [1982], 31 s. [Resimli, planşlı].
- 179- Yurdatap, Selâmi Münir, *Binbir Gece Masalları*, c. I-II, masal diline alan ve manzumeleri yazan: Rakım Çalapala, Türkiye Basımevi ve Yayınevi, İstanbul 1950-1954, VIII+608 s. [Resimli, 32 planş].
- 180- _____, *Hakîkî Resimli Yedi Âlimler Hikâyesi*, Halk Kitapçılık Koll. Şti., İstanbul 1969, 96 s.
- 181- _____, -Yaylalı, F., *Binbirinci Gece*, İstanbul, 1939 vd.
- 182- Zîver, *Binbir Gece*, 1. Forma, Mahmud Bey Matbaası, İstanbul 1326/1910, 16 s.
- 183- Zotentberg, Hermann, *Histoire d'Alâ al-Dîn ou la Lampe Merveilleuse*, Paris 1888, 70+86 s.

II. *Binbir Gece'den Bahseden Kitaplar*

- 1- Aarne, Antti, *The Types of the Folktale, A Classification on Bibliography*, Helsinki 1973.
- 2- Abbott, Nabia, *Hayzuran ile Zübeyde, Bağdat'ın İki Kralicesi*, çev. Suat Kaya, Yurt Kitap-Yayın, Ankara 2000, s. 9, 16, 23, 97, 157, 232, 239, 260.
- 3- Abdurrahman Bedevî, *Batı Düşüncesinin Oluşumunda İslâm'ın Rolü*, Türkçesi: Muharrem Tan, Iz Yayıncılık, İstanbul 2002, s. 69-131.

- 4- 'Abdurrahman Fehmî, *Medresetü'l-'Arab*, Matbaa-i Ebuzziyâ, İstanbul 1304, s. 132-134.
- 5- Âbidînî, Hasan-i Mîr, *Îran Öykü ve Romanının Yüz Yılı*, I, çev. Derya Örs, Nüsha Yay., Ankara 2002, s. 16 ve tür. yer.
- 6- Arnold, Sir Thomas, *The Legacy of Islam*, ed. A. Guillaume, London 1952, s. 199 vd.
- 7- Arsel, İlhan, *Arap Milliyetçiliği ve Türkler*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yay., Ankara 1973, s. 37-38.
- 8- Avcı, Casim, *İslâm-Bizans İlişkileri*, Klâsik [Yay.], İstanbul 2003, s. 238-243.
- 9- Bakırçı, Selami, *Mevlid, Doğuşu ve Gelişmesi*, Akademik Araştırmalar Yay., İstanbul 2003, s. 31.
- 10- Banarlı, Nihad Sâmi, *Resimli Türk Edebiyatı Târihi*, Millî Eğitim Basımevi, İstanbul 1971, I, 131.
- 11- Behn, W. H., *Index Islamicus 1665-1905*, Adiyok Publications, Millersville 1989, s. 733-735.
- 12- Benslama, Fethi, *İslâm'ın Psikanalizi*, çev. İlk Ergüden, İletişim Yay., İstanbul 2005, s.245-262.
- 13- Bettelheim, Bruno, *The Uses of Enchantment, the Meaning and Importance of Fairy Tales*, London 1976.
- 14- Boratav, Pertev Naili, *Folklor ve Edebiyat* (1982), Adam Yayıncılık, İstanbul 1982, s. 123.
- 15- Brockelmann, Carl, *Geschichte der Arabischen Litteratur*, E. J. Brill, Leiden 1949, II, 72-74; *Supplementband*, Leiden 1938, II, 59-63.
- 16- Butrus el-Bustânî, *Dâ'iretü'l-Mâ'ârif*, Beyrut 1876-1900, IV, 261-263.
- 17- Canım, Rıdvan, *Latîfî, Tezkiretü's-Şu'arâ ve Tabsîratü'n-Nuzamâ* (İnceleme-Metin), Atatürk Kültür Merkezi Yay., Ankara 2000, s. 575.
- 18- Cebbur 'Abdünnûr, *el-Mu'cemü'l-Edebî*, Beyrut 1979, s. 470-471.
- 19- Conant, M. P., *The Oriental Tale in England in the Eighteenth Century*, Columbia University Press, New York 1908; Octagon 1966.
- 20- Corcî Zeydân, *Târîhu Âdâbi'l-Lügati'l-'Arabiyye*, Dârü Mektebeti'l-Hayât, Beyrut 1983, II, 606-608.
- 21- Çetin, Nihad M., *Arapça Metinler I (Metin Kısı)*, İ. Ü. Edebiyat Fakültesi Yay., İstanbul 1979, s. VI, 77-92.

- 22- Demir, Yavuz, *İlk Dönem Türk Hikâyelerinde Anlatıcılar Tipolojisi (1871-1890)*, Dergâh Yay., İstanbul 2002, s. 34-35, 40.
- 23- *Doğuştan Günümüze Büyük İslâm Tarihi*, ilmî müşavir ve redaktör: Hakkı Dursun Yıldız, Çağ Yay., İstanbul 1986, III, 130, 132, 417, 421.
- 24- Dols, Michael, *Majnun, the Madman in Medieval Islamic Society*, Oxford 1992.
- 25- Edward W. Said, *Şarkiyatçılık, Batı'nın Şark Anlayışları*, çev. Berna Ülner, Metis Yay., İstanbul 1999, s. 73, 175, 188, 205, 206, 208, 384.
- 26- Edwards, Edward, *A Catalogue of the Persian Printed Books in the British Museum*, London 1922, s. 129.
- 27- Emin Nihat Efendi, *Müsâmeret-nâme (Metin-Sözlük)*, haz. Salih Okumuş, Şule Yay., İstanbul 2002, s. 14-15.
- 28- Fulton, Alexander S.-Ellis, A. G., *Supplementary Catalogue of Arabic Printed Books in the British Museum*, London 1926, s. 258-262.
- 29- Gibb, H. A. R., *Arabic Literature, An Introduction*, Oxford University Press, Oxford 1974, s. 148-149.
- 30- Goldziher, Ignace, *Klasik Arap Literatürü*, çev. Azmi Yüksel-Rahmi Er, İmaj Yay., Ankara 1993, s. 102-103.
- 31- Grunbaum, Gustave von, *Medieval Islam: A Study in Cultural Orientation*, 2nd ed., University of Chicago Press, Chicago 1953, s. 294-319.
- 32- Guadalupi, Gianni-Shugaar, Antony, *Ekvator Hikâyeleri*, çev. Nazmiye Özgür, TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları, Ankara 2004, s. 88.
- 33- Hamori, Andras, *On the Art of Medieval Arabic Literature*, 1974.
- 34- Hânbâbâ Muşâr, *Fihrist-i Kitâbhâ-yı Çâpî-yi Fârsî*, Tahran 1350 hş., I, 476-477.
- 35- Hannâ el-Fâhûrî, *el-Câmi' fî Târîhi'l-Edebi'l-'Arabi'l-Edebü'l-Kadîm*, Dârû'l-Cîl, Beyrut 1986, s. 602-613.
- 36- Heller, Erdmute, *Arabeskler ve Tılsımlar, Batı Kültüründe Doğu'nun Tarihi ve Öyküleri*, çev. Deniz Kırımsız Kucur, İmge Kitabevi Yay., Ankara 2000, s. 10-14, 42-44, 49-52, 54-56, 88-89, 123-128, 190-191.
- 37- Hitti, Philip K., *Siyâsî ve Kültürel İslâm Tarihi*, çev. Salih Tuğ, Boğaziçi Yay., İstanbul 1980, II, 621-622.
- 38- Hourani, Albert, *Arap Halkları Tarihi*, çev. Yavuz Alogan, yayına haz. Tanıl Bora, İletişim Yay., İstanbul 1997, s. 241, 353, 572-573.

- 39- Huart, Clément, *Arab ve İslâm Edebiyatı*, çev. Cemal Sezgin, TİSA Matbaacılık Sanayii, Ankara [1971], s. 374-377.
- 40- İbnü'n-Nedîm, *el-Fihrist*, Matba'atü'l-İstikâme, Kahire, ts., s. 436-437.
- 41- İz, Fahir, *Türk Edebiyatında Nesir*, Akçağ Yay., Ankara 1996, s. 368-378, 391-402.
- 42- Karatay, Fehmi Edhem, *İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi Arapça Basmalar Alfabe Kataloğu*, Fasikül I, İstanbul Üniversitesi Yay., İstanbul 1951, s. 183-184.
- 43- Kavruk, Hasan, *Eski Türk Edebiyatında Mensûr Hikâyeler*, Millî Eğitim Bakanlığı Yay., İstanbul 1998, s. 31-35, 39-45, 53-63, 109-116, 122-125.
- 44- Latîfî, *Tezkire*, haz. Mustafa İsen, Kültür Bakanlığı Yay., Ankara 1990, s. 237.
- 45- Levend, Agâh Sırı, *Türk Edebiyatı Tarihi, I. Cilt: Giriş*, TTK Yay., Ankara 1973, s. 46, 147-148, 199, dipnot 2, 374.
- 46- Mazaherî, Ali, *Ortaçağda Müslümanların Yaşayışları*, çev. Bahriye Üçok, Varlık Yayınevi, İstanbul 1972, s. 179-180.
- 47- el-Mes'ûdî, *Mûrûcü'z-Zeheb*, nr. M. Muhyiddîn 'Abdülmâmid, Matba'atü's-Sâ'âde, Mîsîr 1384/1964, II, 260.
- 48- Mez, Adam, *Onuncu Yüzyılda İslâm Medeniyeti, İslâm'ın Rönesansı*, çev. Salih Şaban, İnsan Yay., İstanbul 2000, s. 297, 298, 319 dipnot 84.
- 49- el-Mufaddal b. Seleme, *el-Fâhir*, nr. C. A. Storey, Leiden 1915, s. 137-140.
- 50- Muhammed 'Alî-yi Taberî, *Zübdetü'l-Âsâr*, Tahran 1372 hş., s. 427.
- 51- Muhammed 'Isâ Sâlihiyye, *el-Mu'cemü'ş-Şâmil li't-Tûrâsi'l-'Arabî el-Matbû'*, Kahire 1995, V, 380-382.
- 52- Necîb el-'Akîkî, *el-Müsteşrikûn*, I-III, Dâru'l-Mâ'ârif, Kahire 1964-1965, tür. yer.
- 53- Necip İsmägiyl, *Mecmîl-Hikâyât (Mecmû'u'l-Hikâyet)*, Borıngı Tatar Prozası, 1'inci kitap, Tatarstan Kitap Neşriyatı, Kazan 1994, 447 s.
- 54- Nicholson, R. A., *A Literary History of the Arabs*, Cambridge University Press, Cambridge 1969, s. 261, 292, 421, 456-459.
- 55- Nutku, Özdemir, *Meddâhlîk ve Meddâh Hikâyeleri*, Atatürk Kültür Merkezi Yay., Ankara 1997, s. 78-79, 81, 109, 127, 134, 157, 213.

- 56- Ocak, Ahmet Yaşar, *Türk Folklorunda Kesik Baş*, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yay., Ankara 1989, s. 59, 60, 76-82.
- 57- 'Ömer Ferrüh, *Târihu'l-Edebi'l-'Arabî*, Dârü'l-İlm li'l-Melâyin, Beyrut 1972, III, 151.
- 58- Özkan, Mustafa, *Türk Dilinin Gelişme Alanları ve Eski Anadolu Türkçesi*, Filiz Kitabevi, İstanbul 2000, s. 84, 299-304.
- 59- Özön, Mustafa Nihat, *Türkçede Roman*, baskıya haz. Alpay Kabacalı, 2. baskı, İletişim Yay., İstanbul 1985, s. 49-51, 75-83.
- 60- Paret, Rudi, *Früharabische Liebesgeschichten*, Bern 1927.
- 61- Pearson, J. D., *Index Islamicus 1906-1955*, Cambridge 1958, s. 37, 188, 264, 285, 302, 714, 749-752, 807; *First Supplement 1956-1960*, London 1962, s. 59, 247; *Second Supplement 1961-1965*, Cambridge 1967, s. 258, 262-263; *Third Supplement 1966-1970*, London 1972, s. 314; *Fourth Supplement (Part I)* 1971-1972, London 1973, s. 74.
- 62- Peseschkian, Nossrat, *Doğu Hikâyeleriyle Psikoterapi*, çev. Hürol Fışiloğlu, Beyaz Yay., İstanbul 1998, s. 8-11.
- 63- Propp, Vladimir, *Morphologie des Märchens*, Frankfurt 1975.
- 64- Richardson, John, *Arabic Grammar*, London 1776; London 1801; a new edition, printed by S. Rousseau, London 1811.
- 65- Russell, Patrick, *The Natural History of Aleppo*, London 1794.
- 66- Rypka, J., *Iranische Literatur Geschichte*, Leipzig 1959, tür. yer.
- 67- Sakaoglu, Saim, *Gümüşhane Masalları, Metin Toplama ve Tahsil*, Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay., Ankara 1973, s. 21-22, 31, 32-33, 34-37, 44-45.
- 68- _____, *Anadolu Türk Efsanelerinde Taş Kesilme Motifi ve Bu Efsanelerin Tip Kataloğu*, Kültür Bakanlığı Yay., Ankara 1980, s. 33, 47, 48, 52.
- 69- _____, *Masal Araştırmaları*, Akçağ Yay., Ankara 1999, s. 17.
- 70- Schick, Irvin Cemil, *Bati'nın Cinsel Kıyısı*, çev. Savaş Kılıç-Gamze Sarı, Tarih Vakfı Yurt Yay., İstanbul 2000, s. 71, 82, 169, 171.
- 71- Schimmel, Annemarie, *Sayıların Gizemi*, çev. Mustafa Küpüşoğlu, Kabalcı Yayınevi, 2. baskı, İstanbul 2000, s. 286, 297.
- 72- Scott, Jonathan, *Tales, Anecdotes and Letters*, London 1800.
- 73- Serkîs, Yûsuf Elyân, *Mu'cemü'l-Matbû'âti'l-'Arabiyye ve'l-Mu'arrebe*, Matba'atü Serkîs bi-Mîsr, Kahire 1346/1928, II, 1992-1997.

- 74- Seyidoğlu, Bilge, *Erzurum Halk Masalları Üzerinde Araştırmalar-Metinler ve Açıklamalar*, Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay., Ankara 1975, s. XLII, 5.
- 75- Stewart, Desmond, *Batılı Gözüyle İslâm Kültür ve Medeniyeti*, çev. Müjdat Kayayerli-Murat Özyigit, Esra Yay., İstanbul 1994, s. 168.
- 76- Şeşen, Ramazan, *Müslümanlarda Tarih-Coğrafya Yazıcılığı*, İSAR Vakfı Yay., İstanbul 1998, s. 62-63, 85, 356.
- 77- Şevkî Dayf, *Târîhu'l-Edebi'l-'Arabî*, Dârû'l-Mâ'ârif, Kahire, ts., VI, 488-489.
- 78- Tez, Zeki, *Bilim ve Teknikte Ortaçağ Müslümanları*, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara 2001, s. 264.
- 79- Thompson, Stith, *Motif-Index of Folk-Literature*, I-VI, København 1955-1958.
- 80- Todorov, Tzvetan, *Poetik der Prosa*, Frankfurt 1972.
- 81- _____, *Einführung in die Fantastische Literatur*, München 1972.
- 82- Ünsal, Nil, *Kont Lucanor: Bir Masal Yumağı ve İletileri*, Kültür Bakanlığı Yay., Ankara 2001, s. 23, 25-26, 47-48.
- 83- Wright, Thomas, *Life of Sir Richard Burton*, I-II, London 1906.
- 84- _____, *Life of John Payne*, London 1919.
- 85- Zbinden, Ernst, *İslâm'da ve Eski Ortadoğuda Cin ve Ruh İnançları*, trc. Ekrem Sarıkçıoğlu, Yeni Ufkular Neşriyat [Samsun 1994], s. 76-89, 154-158.

III. Binbir Gece İle Benzerlik Gösteren Hikâyelerle İlgili Kitaplar

- 1- Ahmed Râşid, *Elfü'n-Nehâr ve'n-Nehâr*, I-II, Harbiye Mektebi Matbaası, İstanbul 1284-1287/1867-1870, 540 s.
- 2- Alangu, Tahir, *Billür Köşk Masalları*, Remzi Kitabevi, İstanbul 1961, 227 s.; 2. baskı: *Billür Köşk* adı ile, Afa Yay., İstanbul 1990, 285 s.
- 3- Alptekin, Ali Berat, *Hikâye Araştırmaları 1: Kirmanşah Hikâyesi*, Akçağ Yay., Ankara 1999, 335 s.
- 4- Basset, René, *Contes des Dix Vizirs [Bakhtyar Nameh]*, Paris 1883.
- 5- *Billür Köşk Masalı*, Türkiye Yayınevi, İstanbul 1941, 48 s.
- 6- Boulanger, Philippe, *Bilimin 1001 Gece Masalları*, çev. Süsüm Öztepe, Güncel Yay., [İstanbul], 2002, 236 s.
- 7- Croix, Pétis de la, *Les Mille et un Jours, Contes Orientaux*, I-V, Paris 1710-1712.

- 8- Duda, H. W., *Die Sprache der Qırq Vezir Erzählungen*, I. Teil Formenlehre, Leipzig 1930.
- 9- Gaudefroy-Demombynes, M., *Les Cent et une Nuits, Traduites de l'Arabe*, Paris, ts., XV+351 s.
- 10- Gibb, E. J. W., *The History of the Forty Vezir or the Story of the Forty Morns and Eves*, London 1886.
- 11- Giritli Aziz Efendi, *Muhayyelât*, sad. Ahmet Kabaklı, Türk Edebiyatı Vakfı Yay., İstanbul 2003, 338+[14] s.
- 12- [Güçüyener], Ş. Fuat Aslan, *Binbir Gün Masalları*, 4. basım, Ahmet Sait Basımevi, İstanbul 1943.
- 13- Güçlüken Kolaylığı, Kederden Sevince (Ferec Ba'de's-Şidde)-Seçme Hikâyeler, haz. Bilge Seyidoğlu-Orhan Yavuz, Kültür Bakanlığı Yay., Ankara 1990, 150 s.
- 14- Gün, Güneli, *Bağdat Yollarında*, çev. Ayşe Morin, Remzi Kitabevi, İstanbul 2000, 414 s.
- 15- Hafızoğlu, Tahir, *Kırk Vezir Hikâyeleri*, Selis Kitaplar, İstanbul 2002, 235 s.
- 16- _____, *Billûr Köşk Hikâyeleri*, Selis Kitaplar, İstanbul 2003, özellikle, s. 129-224.
- 17- Hasan Bedreddin, *Binbir Gün, Ferahnaz Sultan*, Orhaniye Matbaası, İstanbul 1339/1923, 242 s.
- 18- _____, *Binbir Gün, Mehlika Sultan*, Orhaniye Matbaası, İstanbul 1339/1923, 461+1 s.
- 19- Jozef, Edwards, *Tütüyân*, Tahran 1349.
- 20- Kırıkçı, Recep, *Binbir Gündüz Masalları*, I-II, Nehir Yay., İstanbul 2004, 400+376 s.
- 21- *Kırk Vezir*, İstanbul Maarif Kitaphanesi ve Matbaası, İstanbul 1932, 16 s.
- 22- Köksal, Hasan, *Battalnâmeerde Tip ve Motif Yapısı*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay., Ankara 1984, s. 93-96.
- 23- Lüm'atü's-Sirâc li-Hazreti't-Tâc (*Bahtiyâr-nâme*), yay. Muhammed Rûşen, çev. Abdüsselâm Bilgen-Betül Bilgen, Kültür Bakanlığı Yay., Ankara 1994, XLI+ 179 s.
- 24- Philips, A., *The Thousand and One Days, Persian Tales...*, I-II, ed. J. H. Mc. Carthy, 1892.

- 25- Rosen, Georg, *Tuti-Nameh*, "Das Papageienbuch", Insel Verlag, Leipzig 1957, 415 s. [Türkçedeki seklinde Almancaya çeviri].
- 26- Schiller, Walter, *Über die Märchen von Tausend und ein Tag*, Zeitschrift für Bücherfreunde, Leipzig 1909.
- 27- Süleyman Tevfik, *Tütünâme*, Yayına haz. Dursun Gürlek, Timaş Yay., İstanbul 1997, 206 s.
- 28- Şarkın En Eski Masallarından Yedi Âlim Hikâyesi, musahhihi: Himmetzâde, Kitâbhâne-i Südî, İstanbul 1338-1340, 80 s.
- 29- *Târîh-i Kırk Vezîr*, Matbaa-i Ebuzziyâ, İstanbul 1326, 261 s.
- 30- et-Tenûhî, el-Ferec ba'de's-Şidde, I-II, Kahire 1903-1904.
- 31- *Tütünâme*, Şirket-i Hayriye-i Sahâfiye [İstanbul 1301/1885], 240 s.

IV. Tezler

- 1- Aboul-Hussein, Hiam, *Les Mille et une Nuits dans le Théâtre Égyptien, Inspiration Arabe et Influence Français*, Thèse de Doctorat de 3e Cycle, inédite, Paris 1968.
- 2- Akkoyunlu, Ziyat, *Binbir Gece Masallarının Türk Masallarına Tesiri*, Basılmamış Doktora Tezi, H. Ü., Ankara 1982, XIX+815 s.
- 3- Bozkaplan, Şerif Ali, *Câmasb-nâme: Dil Özellikleri-Kısmî Transkripsiyon-Söz Dizini*, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi, Malatya 1989.
- 4- Göksal, Bayram, *Binbir Gece Masalları*, H. Ü. Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Türk Halk Bilimi Anabilim Dalı Lisans Tezi, Ankara 1996, 146 s.
- 5- Güven, Meriç, *Binbir Gece Masalları Üzerinde Motif Araştırması, Metin-Inceleme*, Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir 1995, 478 s.
- 6- Haddawy, Husain F. Ali, *English Arabesque: The Oriental Mode in 18th Century English Literature*, unpublished Ph. D. Dissertation, Cornell 1962.
- 7- Karademir, Mahmut, *Abdî, Câmasb-nâme (İnceleme-Metin)*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi, Erzurum 2001, CXI+384 s.
- 8- Kızıltan, Mübeccel, *Kırk Vezir Hikâyeleri, İnceleme-Metin-Dizin*, c. I-II, İ. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 1991.
- 9- Knipp, Charles Christopher, *Types of Orientalism in 18th Century England*, unpublished Ph. D. Dissertation, University of California, Berkeley 1974.
- 10- Köse, Nerin, *Seyfûlmülük Hikâyeleri Üzerinde Mukayeseli Bir Araştırma*, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, İzmir 1993, 277 s.

- 11- Özdoğan, Neriman, *Binbir Gece Masalları*, H. Ü. Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Türk Halk Bilimi Anabilim Dalı Lisans Tezi, Ankara 1996, 157 s.
- 12- Pinault, D., *Stylistic Features in Selected Tales: The Thousand and One Nights*, Ph. D. Diss., University of Pennsylvania, 1986.
- 13- Seyithanoğlu, Ahmet, *Binbir Gece Masallarının Meydana Gelişisi ve Bir Kısmının Tercüme Örnekleri*, A. Ü. D. T. C. F. Arap Dili ve Edebiyatı Bölümü Bitirme Tezi, Ankara 1974-1975, 53 s.
- 14- Shaw, Sheila, *The Influence of the Arabian Nights on Early Eighteenth Century English Literature*, Doctoral Dissertation, Bryn Mawr 1959.
- 15- Tor, Gülseren, *Elf Leyletin ve Leyle Hikâyelerinde Cümle (Metin-Inceleme)*, c. I-II, Ç. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi, Adana 1994, 843 s.
- 16- Urcan, Dilek, *Minbir Gece Masalları*, H. Ü. Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Türk Halk Bilimi Anabilim Dalı Lisans Tezi, Ankara 1996, 137 s.
- 17- Zeren, E. Dilek, *Min Bir Gece* (Ziya Bunyadov), H. Ü. Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Türk Halk Bilimi Anabilim Dalı Lisans Tezi, Ankara 1996, 90 s.

Makaleler

I. Binbir Gece ile İlgili Makaleler

- 1- Abbott, Nabia, "A Ninth-Century Fragment of the 'Thousand Nights', New Light on the Early History of the Arabian Nights", *Journal of Near Eastern Studies*, 8 (1949), s. 129-164.
- 2- 'Abdülhakîm Hassân, "Rîhletü Kitâbi Elf Leyle ve Leyle", *Havliyyâtü Külliyyeti Dâri'l-'Ulûm*, 1970-1971, Matba'atü Câmi'i'l-Kâhire, Kahire, s. 157-170.
- 3- 'Abdülhamîd Yûnus, "Kitâbü Elf Leyle ve Leyle Yetehaddesü 'an Nefsih", *el-Müstemi'u'l-'Arabî*, yil 9, sy. 2 (1948).
- 4- Acaroğlu, M. Türker, "Türkçede "Binbir Gece Masalları" Kaynakçası (1851-1985)", *Masal Araştırmaları/Folktales Studies I*, haz. Nuri Taner, ART-SAN Yayıncılık, İstanbul 1988, s. 13-24.
- 5- Ahmed Hasan ez-Zeyyât, "Elf Leyle ve Leyle, Târihu Hayâtihâ", *Mecelletü'l-Mecma'i'l-'Ilmî el-'Arabî* (=RAAD), XII/3-4 (1932), s. 129-142; XII/5-6 (1932), s. 204-215; s. 282-291.
- 6- _____, "Elf Leyle ve Leyle", *Dâ'iretü'l-Mâ'ârifü'l-İslâmîyye*, Kahire 1933, II, 541-554.
- 7- Ahmedova, F. V., "Seyfelmölik", akt. Gülnur Atnur, *Atatürk Üniversitesi Türkîyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, sy. 19 (2002), s. 197-206.

- 8- Akkoyunlu, Ziyat, "Binbir Gece Masalları Üzerinde Yapılan Çalışmalar", TKA, Prof. Dr. Faruk Kadri Timurtaş'ın Hâtırasına Armağan, XVII-XXI/1-2 (1979-1983), s. 1-14.
- 9- _____, "Binbir Gece Masalları ve Hususiyetleri", *Şükrü Elçin Armağanı*, Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Armağan Dizisi: 1, Ankara 1983, s. 3-9.
- 10- _____, "Binbir Gece Masalları", *Türk Dünyası Edebiyat Kavramları ve Terimleri Ansiklopedik Sözlüğü*, Atatürk Kültür Merkezi Yay., Ankara 2001, I, 445-447.
- 11- "Alf Laila wa-Laila", *Kindlers Neues Literatur-Lexikon*, hrsg. Walter Jens, Bd. 18, München 1989-1992.
- 12- "Alf Laila wa Lailat, or Thousand and One Nights (the British Museum Ms. no. 7404)", *Asiatic Journal*, 30 (1837), s. 177-184, 275-280.
- 13- "The Alif Leila, or Arabian Nights' Entertainment", *Asiatic Journal*, new series, 23 (1837), s. 64-69.
- 14- 'Alî Asgar Hikmet, "Min Hezâr Efsâne ilâ Hezâr Destân", *ed-Dirâsâtlü'l-Edebiyye*, yıl 1, sy. 4 (1960).
- 15- Alsdorf, L., "Zwei Neue Belege zur 'Indischen Herkunft' von 1001 Nacht", *ZDMG*, N. F. 14 , 89 (1935), s. 275-314.
- 16-Amalfi, G. "Zwei Orientalische Episoden aus Voltaires Zadig", *Zeitschrift des Vereins für Volkskunde*, 5 (1895), s. 71-80.
- 17- "Arabian Nights Entertainments", *Tales of the East*, 1 (1812), s. 1-472.
- 18- el-'Askerî, Sabrî, "Netâ'ic Sekâfiyye li-Müsâdereti Elf Leyle ve Leyle", *el-Ehrâm*, Kahire, el-Ahad , 16 Yûniyû 1985, s. 14.
- 19- Âtâbây (Kâmrûz), Bedrî, "Tavzîhî der Bâre-yi Hezâr u Yek Şeb", *Yağmâ*, 29 (1355 hş.), s. 607-609.
- 20- Ateş, Ahmed, "Sindbâd-nâme", *İA*, X, 678-680.
- 21- Bacher, W., "Der Miles Gloriosus des Plautus in 1001 Nacht", *ZDMG*, 30 (1876), s. 141-143.
- 22- _____, "Karl der Grosse und seine Tochter Emma in Tausend und eine Nacht", *ZDMG*, 34 (1880), s. 610-616.
- 23- Bâhir el-Cevherî, "Elf Leyle ve Leyle ve Edebü'l-Burnûcrâfiyâ", *el-Ehrâm*, el-Cumu'a, 19 Ebrîl 1985, s. 14.
- 24- Bajraktarević, Fehim, "Dubrovčani i Zadrani u 'Hiljadu i jednoj noći'", *Istoriski Časopis*, V (1954-1955), s. 155-165.

- 25- _____, "Felix Tauer, *Kniha Tisice a jedné noci*, I-II, Praha 1958", *Orientalistische Literaturzeitung*, LV/5-6 (1960), s. 282-284 [Tanıtma].
- 26- _____, "Odgovor na napis 'Da li se Zadrani spominju u Hiljadu i jednoj noći' ", *Prilozi za Orijentalnu Filologiju i Istoriju Jugoslovenskih Naroda pod Turskom Vladavinom*, X-XI (1960-1961), s. 273-277.
- 27- Basset, René, "Notes sur les 1001 Nuits", *Revue des Traditions Populaires*, XIII, 37-87, 303-308.
- 28- _____, "Deux Manuscrits d'une Version Arabe Inédite du Recueil des Sept Vizirs", *Journal Asiatique*, 10. seri, 2 (1903), s. 43-83.
- 29- Belgil, Vehbi, "Binbir Gece Masallarının Sonsuz Gençliği", *Halk Kültürü*, 1985/3-4, Yedinci ve Sekizinci Kitaplar, İstanbul 1986, s. 55-76.
- 30- Bencheikh, Jamaleddine, "Premières Propositions pour une Théorie d'un Schéma Générateur: Essai d'Analyse du Texte Narratif dans un Conte des 1001 Nuits", *Théories/Analyses: Études Arabes Travaux Vincennes*, 1 (1981).
- 31- Bencheneb, Rachid, "Le Docteur Mardrus, 'Traducteur' des *Mille et une Nuits*", *Arabica*, XVIII (1971), s. 319-320.
- 32- _____, "Les Mille et une Nuits et le Théâtre Arabe au XXe Siècle", *Studia Islamica*, XLV (1977), s. 101-137.
- 33- Beveridge, H., "A Supposed Missing Ms. of the Arabian Nights", *JRAS*, 1913, s. 170-171.
- 34- "Binbir Gece Hikâyeleri", *TA*, VI, 402-403.
- 35- "Binbir Gece Masalları", *Ana Britannica Genel Kültür Ansiklopedisi*, Ana Yayıncılık A.Ş. ve Encyclopaedia Britannica Inc., İstanbul 1994, V, 339-340.
- 36- "Binbir Gece Masalları", *Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedisi*, Gelişim Yay., İstanbul 1986, III, 1650-1651.
- 37- "Binbir Gece Masalları", *Genç Larousse Ansiklopedisi*, Gerçek Yayıncılık A.Ş., İstanbul 1993, III, 673.
- 38- "Binbir Gece Masalları", *Hayat Ansiklopedisi*, Hayat Yay., İstanbul, ts., II, 596, 598.
- 39- "Binbir Gece Masalları", *Meydan-Larousse, Büyük Lügat ve Ansiklopedi*, Meydan Yayınevi, İstanbul 1987, II, 383.
- 40- Bodine, J. Jermain, "Magic Carpet to Islam: Duncan Black Macdonald and the Arabian Nights", *The Muslim World*, LXVII/1 (January 1977), s. 1-11.

- 41- Bohas, Georges, - Guillaume, Jean-Patrick, "Le Douanier Intègrre et l'Enfant Programmé: Quand le *Roman de Baybars* Rencontre les *Mille et une Nuits*", *Studia Islamica*, LXXVI (1992), s. 151-161.
- 42- Boratav, Pertev Naili, "Les Récits Populaires Turcs (Hikâye) et les Mille et une Nuits", *Oriens*, I (1948), s. 63-73.
- 43- Borchardt, P., "Die Messingstadt in 1001 Nacht-eine Erinnerung an Atlantis", *Petermanns Geographische Mitteilungen*, 73 (1927), s. 328-332.
- 44- Borges, Jorge Luis, "The Thousand and One Nights", *The Georgia Review* (Fall 1984), s. 564-577.
- 45- Bozkaplan, Şerif Ali, "Abdî ve Câmasb-nâmesi", *Prof. Dr. Osman Nedim Tuna Armağanı*, Malatya 1989, s. 11-20.
- 46- Brémond, Claude, "L'Ascension du Mont Inaccessible", *Studia Islamica*, LXXVI (1992), s. 97-118.
- 47- Brockhaus, H., "Anfrage über Tausend und Eine Nacht", *ZDMG*, 6 (1852), s. 109-110.
- 48- Brockway, Duncan, "The Macdonald Collection of Arabian Nights: A Bibliography" (I), *The Muslim World*, LXI (1971), s. 256-266; (II), *The Muslim World*, LXIII (1973), s. 185-205; (III), *The Muslim World*, LXIV (1974), s. 16-32.
- 49- Canard, M., "Delhemma, Sayyid Battâl et 'Omar al-No'mân", *Byzantion*, 12 (1937), s. 183-188.
- 50- Canim, Rıdvan, "Çocukluk Tarihimizin Hayal Gemileri Masallar ya da Masalın 1001 Gece Boyutu", *Çizgi, Kültür, Sanat, İlim ve Düşünce Dergisi*, sy. 8 (Mart-Nisan 2003), s. 6-8.
- 51- Casanova, Paul, "Notes sur les Voyages de Sindbâd le Marin", *BIFAO*, 20-21 (1922/1923), s. 113-198.
- 52- Cattan, I., "Une Traduction dite 'Littérale', Le Livre des Mille Nuits et une Nuit, par le Dr. J. C. Mardrus", *Revue Tunisienne*, 13 (1906), s. 16-23.
- 53- Chatterji, Suniti Kumar, "A World Classic: the Arabian Nights, Kitab Alf Laylah wa Laylah, or 'The Book of Thousand Nights and One Night' ", *Indo-Asian Culture*, 9 (1960), s. 141-159.
- 54- _____, "A World Classic: the Arabian Nights", *Indo-Asian Culture*, 9 (1961), s. 264-282.
- 55- Chauvin, V., "Homère et les Mille et une Nuits", Extrait du *Musée Belge*, *Revue de Philologie Classique*, III (1899).

- 56- _____, "Les *Mille et une Nuits* de M. Mardrus", *Revue des Bibliothèques et Archives de Belgique*, 3 (1905), s. 290-295.
- 57- Chelhod, J., "La Geste du Roi Sayf", *Revue de l'Histoire des Religions*, 171 (1967), s. 181-205.
- 58- Chraïbi, Aboubakr, "Un Thème de l'Adab Repris dans les *Mille et une Nuits*: L'Homme qui Demande au Calife sa Favorite", *Studia Islamica*, LXXVI (1992), s. 119-136.
- 59- Christides, V., "An Arabo-Byzantine Novel 'Umar b. al-Nu'mān Compared with Digenēs Akritas", *Byzantion*, 32 (1962), s. 549-604.
- 60- Ciszewski, s., "Powieści z Tysiaca i Jednej Nocy w Przeróbce Idu Naszego", *Wisfa*, 2 (1888), s. 467-474; 6 (1892), s. 587-592.
- 61- Clinton, J. W., "Madness and Cure in the *Thousand and One Nights*", Ruth B. Bottigheimer, *Fairy Tales and Society: Illusion, Allusion and Paradigm*, Philadelphia 1986, s. 35-51.
- 62- Clouston, W. A., "The Book of Sindibād", *Athenaeum*, 12 September 1891, s. 355-356; 30 October 1891, s. 451-452.
- 63- Comparetti, D., "Ricerche Intorno al Libra di Sindibād", *Memorie del R. Istituto Lombardo di Scienze ed Lettere, Classe di Lettere e Scienze Morali e Politiche*, 11 (1870), s. 1-54.
- 64- "Contents of the Arabic Ms. Volumes of the Arabian Nights, or *Thousand and One Nights*, now in the Collection of Jonathan Scott", *Oriental Collections*, 2, I (1798), s. 25-35.
- 65- Cosquin, E., "Le Prologue-Cadre des *Mille et une Nuits*, les Légendes Perses et le Livre d'Esther", *Revue Biblique Internationale*, 6 (1909), s. 7-49, 161-197.
- 66- Decourdemanche, J. A., "Note sur une Version Turque du 'Livre de Sendebad'", *Journal Asiatique*, 9. seri, 13 (1899), s. 173-177.
- 67- Drory, Rina, "'Ali Baba and the Forty Thieves': An Attemp at a Model for the Narrative Structure of the Reward-and-Punishment Fairy Tale", *Patterns in Oral Literature*, ed. Heda Jason and Dimitri Segal, 1977.
- 68- Dyroff, K., "Zur Entstehung und Gesch. des ar. Buches 1001 Nacht", *F. P. Gross' Übers. nach Burton*, XII, s. 229-307.
- 69- "Elf Leyle ve Leyle", *el-Mevsū'atü'l-'Arabiyyetü'l-Müyessere*, Dârü's-Şa'b, Kahire 1965, s. 203.

- 70- Ergül, Aysel, "Binbir Gece Masalları'nda Âşık Kadın Tipi: Aziz ve Azize Masah", *Millî Folklor*, sy. 41 (Bahar/Spring 1999), s. 36-46.
- 71- _____, "Binbir Gece Masalları'nda Kadın", *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, sy. 10 (2000), s. 355-369.
- 72- Erkan, Mustafa, "Câmasbnâme", *DJA*, VII, 43-45.
- 73- Falconer, F., "The Sindibâd Nâmah; Analytical Account of the Sindibâd nâmah,...A Persian Manuscript Poem in the Library of the East-India Company", *Asiatic Journal*, new series, 35 (1841), s. 169-180; 36 (1841), s. 4-18, 99-108.
- 74- Farag, F. Rofail, "The Arabian Nights: A Mirror of Islamic Culture in the Middle Ages", *Arabica*, XXIII (1976), s. 197-211.
- 75- Farmer, H. G., "The Music of the Arabian Nights", *JRAS*, 1944, s. 172-185; 1945, s. 40-60.
- 76- Ferrand, G., "Notes sur le Livre des 1001 Nuits", *Journal Asiatique*, 10. seri, 17 (1911), s. 309-318.
- 77- Fleischer, H. L., "Remarques Critiques sur le Premier Tome de l'Édition des Mille et une Nuits de M. Habicht", *Journal Asiatique*, 11 (1827), s. 217-238.
- 78- "Further Remarks on the Arabian Nights", by M. N., *The Gentleman's Magazine*, 67, II (1797), s. 1019-1020.
- 79- Galand-Pernet, Paulette, "Mille et une Nuits, Chants de Malte/Amerolqis Touareg Parcours Littéraires entre Afrique et Méditerranée", *Revue des Études Islamiques*, XLIX/1 (1981), s. 113-120.
- 80- Gaulmier, Jean, "Introduction", *Les Mille et une Nuits*, traduction d'Antoine Galland, Paris 1965, I, 7-15.
- 81- _____, "Binbir Gece", çev. Alim Şerif Onaran, *Argos*, sy. 17 (Ocak 1990), s. 70-73.
- 82- Gerhardt, M. I., "La Technique du Récit à Cadre dans les 1001 Nuits", *Arabica*, 8 (1961), s. 137-157.
- 83- Gerresch, Claudine, "Un Récit des Mille et une Nuits: Tawaddud, Petite Encyclopédie de l'Islam Médiéval, 4 Fig.", *Bulletin de l'Institut Fondamental de l'Afrique Noire*, 35/1 (Janv. 1973), s. 57-175.
- 84- Gintsburg, D., "Ob Odnoi Neizsliedovannoj Rukopisi 1001 Nochi", *Zapiski V. O. I. R. A. O.*, St. Petersburg, 5 (1890), s. 57-78.
- 85- Goeje, M. J. de, "De Reizen van de Sindbaad", *De Gids*, 53 (1899), s. 278-318.

- 86- _____, "The Thousand and One Nights", *Encyclopaedia Britannica*, XXIII, 316.
- 87- Goitein, S. D., "The Oldest Documentary Evidence for the Title *Alf Laila wa-Laila*", *Journal of the American Oriental Society*, 78 (1958), s. 301-302.
- 88- Goossens, R., "Autour de Digénis Akritas, la 'Geste d'Omar' dans les Mille et une Nuits", *Byzantion*, 7 (1932), s. 303-316.
- 89- Gönültaş, Nuh, "Binbir Gece Masallarından Küresel Masallara Bağdat!", *Dünden Bugüne Tercüman*, 12 Nisan 2003, s. 8.
- 90- Gray, Louis H., "The Sanskrit Novel and the Arabic Nights", *WZKM*, 18 (1904), s. 39-58.
- 91- Grégoire, H.-Goossens, R., "Byzantinisches Epos und arabischer Ritterroman", *ZDMG* (1934), s. 213 vd.
- 92- Grossmann, W., "Rilke and the Arabian Nights with Two Unpublished Translations", *Harvard Library Bulletin*, 14 (1969), s. 461-486.
- 93- Grotfeld, Heinz, "Neglected Conclusions of the Arabian Nights", *Journal of Arabic Literature*, 16 (1985), s. 73-87.
- 94- Grunbaum, G. E. von, "Greek Form Elements in the Arabian Nights", *JRAS*, 1942, s. 277-292.
- 95- _____, "Schöpferische Entlehnung, Griechenland in Tausendundeiner Nacht", *Der Islam im Mittelalter*, Stuttgart 1963, s. 376-405.
- 96- Gulkowitsch, L., "Ein Jüdisches Sprichwort in der 1001 Nacht", *Islamica*, 2 (1926), s. 474-475.
- 97- Haddawy, Husain, "The Arabian Nights", *BSOAS*, LV/2 (1992), s. 330-331.
- 98- Hagège, Claude, "Traitement du Sens et Fidélité dans l'Adaptation Classique: Sur le Texte Arabe des *Mille et une Nuits* et la Traduction de Galland", *Arabica*, XXVII/2 (Juin 1980), s. 114-139.
- 99- Halliday, W. R., "The Story of Ali Baba and the Forty Thieves", *Folklore*, 31 (1920), s. 321-323.
- 100- Hammer, J. von, "Tausend und Eine Nacht", *Jahrbücher der Literatur*, 33 (1826), s. 1-16.
- 101- _____, "Sur l'Origine des Milles et une Nuits", *Journal Asiatique*, 10 (1827), s. 253-256.

- 102- _____, "Ueber den Ursprung der Tausend und Einen Nacht", *Jahrbücher der Literatur*, 48 (1929), Anzeige-Blatt, s. 101-102.
- 103- _____, "Note sur l'Origine Persane des Mille et une Nuits", *Journal Asiatique*, 3. seri, 8 (1839), s. 171-176.
- 104- Hamori, Andras, "An Allegory from the 'Arabian Nights': the City of Brass", *BSOAS*, 34 (1971), s. 9-19.
- 105- _____, "Notes on Two Love Stories from the Thousand and One Nights", *Studia Islamica*, XLIII (1976), s. 65-80.
- 106- _____, "A Comic Romance from the Thousand and One Nights: The Tale of Two Viziers", *Arabica*, XXX/1 (Février 1983), 38-56.
- 107- Hawari, Rida, "Antoine Galland's Translation of the *Arabian Nights*", *Revue de la Littérature Comparée*, 54 (1980).
- 108- Henninger, J., "Mohammedanische Polemik gegen das Christentum in 1001 Nacht", *Neue Zeitschrift für Missionswissenschaft*, 2 (1946), s. 289-305.
- 109- _____, "Über die Völkerkundliche Bedeutung von 1001 Nacht", *Schweizerisches Archiv für Volkskunde*, 44 (1947), s. 35-65.
- 110- _____, "Der Geographische Horizont der Erzähler von 1001 Nacht", *Geographica Helvetica*, 4 (1949), s. 214-229.
- 111- Hewitt, J. F., "History as Told in the Arabian Nights", *Westminster Review*, 143 (1895), s. 253-277.
- 112- "Historical and Critical Account of the Arabian Nights' Entertainment", *Oriental Herald*, 6 (1825), s. 522-525.
- 113- "Historien om Aladdin og den Vidunderlige Lampe", bk. J. E. Oestrup, *Arabiske Sange og Eventyr Efterlignede og Oversatte*, Kopenhagen 1889, s. 74-175.
- 114- Horovitz, J., "Zur Geschichte von der Verschlagenen Dalila", *ZDMG*, 54 (1900), s. 333-335.
- 115- _____, "Bulūqjā", *ZDMG*, 55 (1901), s. 519-525.
- 116- _____, "Tawaddud", *ZDMG*, 57 (1903), s. 173-175.
- 117- _____, "Saif al-mulük", *Westasiatische Studien*, VI (1903), s. 52-56
- 118- _____, "Zum Sindbād", *ZDMG*, 65 (1911), s. 287-288; Note by S. von Oldenberg, s. 620.
- 119- _____, "Poetische Zitate in Tausend und eine Nacht", *Festschrift für E. Sachau*, hrsg. Gotthold Weil, Berlin 1915, s. 375-377.

- 120- _____, "Die Entstehung von Tausend und eine Nacht", *The Review of Nations*, 4 (April 1927), s. 85-111; Engl. trans.: "The Origins of 'the Arabian Nights'", *Islamic Culture*, I (1927), s. 36-57.
- 121- _____, "Teveddüt", *İA*, XII/I, 204-205.
- 122- Huet, G., "Les Origines du Conte de Aladdin et la Lampe Merveilleuse", *Revue de l'Histoire des Religions*, 77 (1918), s. 1-50.
- 123- Hürşid, F., "Şahrazâd beyne'l-Ustûre ve'l-Edeb", *el-Hilâl*, 1974, s. 36-46.
- 124- Hübotter, F., "Von Medizinisch Interessantem in Koran und 1001 Nacht", *Forschungen und Fortschritte*, 5 (1929), s. 176.
- 125- Ibn al-Jauzî, "A Tale of the Arabian Nights", *JRAS*, 1904, s. 273-293.
- 126- el-'Inânî, Selvâ, "Kadiyyetü Elf Leyle ve Leyle", *el-Ehrâm*, el-Cumu'a, 19 Ebrîl 1985, s. 14.
- 127- Jabri, A., "Les Stratagèmes Narratifs des Mille et une Nuits ou de l'Ambiguïté du Discours Préliminaire", *Cahier d'Études Maghrébines*, 6-7 (1994), s. 21-30.
- 128- Julia, Emile-François, "Binbir Gece Masallarının Kaynakları", çev. Alim Şerif Onaran, *Marmara İletişim Dergisi*, sy. 3 (Temmuz 1993), s. 51-62.
- 129- Keyser, James, "1001 Nights : A Famous Etiquette Book", *Edebiyat*, 3 (1978).
- 130- Khulusi, S. A., "The Probable Author of the Early Stories of the Arabian Nights", *Trud. XXV Mezhdunarod. Kong. Vostokovedov*, Moskva, 1960, tom II (1963), s. 110-113.
- 131- Kirchmair, H., "Die Kluge Sklavin Tawaddud, Anatomie und Medizin in '1001 Nacht'", *Med. Klin.*, 52 (1957), s. 470-472.
- 132- Knipp, C., "The Arabian Nights in England: Galland's Translation and its Successors", *Journal of Arabic Literature*, 5 (1974).
- 133- Korkut, Besim, "Da li se Zadrani spominju u 'Hiljadu i jednoj noći?", *Prilozi za Orijentalnu Filologiju i Istoriju Jugoslovenskih Naroda pod Turskom Vladavinom*, 8-9 (1958-59), s. 203-206.
- 134- _____, "Zadrani se zaista ne spominju u 'Hiljadu i jednoj noći'", *Prilozi za Orijentalnu Filologiju i Istoriju Jugoslovenskih Naroda pod Turskom Vladavinom*, 10-11 (1960-1961), s. 277-282.
- 135- Koz, M. Sabri, "Binbir Gece Masalları Türkçe'de...", *Varlık Kitap Eki*, sy. 4 (Eylül 1992), s. 2-3.

- 136- Kozocsa, S., "A Vörösmarty-féle 'Ezeregyéjszaka'-Fordítás Második Kiadásáról", *Semitic Studies in Memory of I. Löw*, Budapest 1947, s. 121-122.
- 137- Kutluk, İbrahim, "Sindbâd-nâme", *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyat Dergisi*, III/3-4 (1949), s. 351-367.
- 138- Lang, Andrew, "Arabian Nights; Selected Tales", *Arabian Literature*, s. 93-149.
- 139- Larzul, Sylvette, "Binbir Gece Masalları'dan Komik Bir Öykü: 'Ebu'l-Hasan'ın Öyküsü ya da Uyanık Uykucu' ", *Doğu'da Mizah*, haz. Irène Fenoglio-François Georgeon, çev. Ali Berkay, Yapı Kredi Yay., İstanbul 2000, s. 15-26.
- 140- Lefebvre, G., "Origine Égyptienne d'un Épisode d'un Conte des 'Mille et une Nuits' ", *Comptes Rendus des Séances (Académie des Inscriptions et Belles-Lettres)*, 1943, s. 74-84.
- 141- Lexa, F., "Note Concernant l'Origine d'un Conte du Livre Arabe des Mille et une Nuits", *Archiv Orientální*, 2 (1930), s. 441.
- 142- L[evi] Della Vida, G., "The Arabian Nights", *Collier's Encyclopedia*, 1963, II, 391.
- 143- Lidzbarski, M., "Eine Angeblich Neuentdeckte Recension von 1001 Nacht", *ZDMG*, 50 (1896), s. 152.
- 144- Littmann, E., "Duizend-en-één-Nacht", *Oostersch Genoots. in Nederland*, 3de Cong., 1925, s. 6-9.
- 145- _____, "Alf Layla wa-Layla", *EI²* (Ing.), I, 358-364.
- 146- Long, C. R., "Aladdin and the Wonderful Lamp", *Archaeology*, 9 (1956), s. 210-214.
- 147- Macdonald, D. B., "On Translating the Arabian Nights", *The Nation*, New York, 30 August 1900, s. 167-168; 6 September 1900, s. 185-186.
- 148- _____, "The Story of the Fisherman and the Jinnī, Transcribed from Galland's Ms. of 'The Thousand and One Nights' ", *Orientalische Studien T. Nöldeke Gewidmet I*, Giessen 1906, s. 357-383.
- 149- _____, "Note on Arabic Manuscript of Ali Baba and the Forty Thieves", *The Nation*, 8 October 1908, s. 335.
- 150- _____, "Maximilian Habicht and His Recension of the Thousand and One Nights", *JRAS*, 1909, s. 685-704.
- 151- _____, "'Ali Baba and the Forty Thieves' , in Arabic, from a Bodleian Ms.", *JRAS*, 1910, s. 327-386.

- 152- _____, "Lost MSS. of the 'Arabian Nights' and a Projected Edition of That of Galland", *JRAS*, 1911, s. 219-221.
- 153- _____, "Further Notes on 'Ali Baba and the Forty Thieves'", *JRAS*, 1913, s. 41-53.
- 154- _____, "A Missing MS. of the Arabian Nights", *JRAS*, 1913, s. 432.
- 155- _____, "Alf-Laila wa-Laila", *EI, Supplement*, s. 18-21.
- 156- _____, "Bin Bir Gece", *IA*, II, 620-626.
- 157- _____, "From the Arabian Nights to Spirit", *The Moslem World*, 9 (1919).
- 158- _____, "A Preliminary Classification of Some MSS. of the Arabian Nights", *E. G. Browne Festschrift*, Cambridge University Press, Cambridge 1922, s. 304-321.
- 159- _____, "The Earlier History of the Arabian Nights", *JRAS*, 1924, s. 353-397; *Journal of Arabic Literature*, 18 (1987), s. 1-21; 19 (1988), s. 1-26.
- 160- _____, "A Bibliographical and Literary Study of the First Appearance of the Arabian Nights in Europe", *The Library Quarterly*, II/4 (October 1932), s. 387-420.
- 161- _____, "Thousand and One Nights", *Encyclopaedia Britannica*, Chicago 1957, XXII, 157-159.
- 162- Marzolph, Ulrich, "Sindbād", *EI²* (Ing.).
- 163- Menéndez y Pelayo, M., "La Doncella Teodor (Un Cuento de *Las Mil y Una Noches*, un Libro de Cordel y una Comedia de Lope de Vega)", *Homenaje à D. Francisco Codera*, Zaragoza 1904, s. 483-511.
- 164- Meşhûr Mustafâ, "Keyfe Nerâ ile'l-Batalî'l-Mu'âsîr min Hilâli Elf Leyle ve Leyle", *el-Fikrû'l-'Arabî el-Mu'âsîr*, sy. 34/er-Rebî', Beirut 1985.
- 165- Miklos, Nathalie, "Du Collier de la Colombe aux *Mille et une Nuits* (Histoire du Prince 'Alî, Fils de Bakkâr et de la Belle Šams al-Nahâr): Un Antagonisme de la Loi et du Désir", *Arabica*, XLI/2 (Julliet 1994), s. 162-197.
- 166- Miller, Judith, "Egypt Bans Copies of 1001 Nights", *The New York Times*, Monday, May 20, 1985, s. A6.
- 167- Minâ Receb, "Ba'de Kadîyyeti Kitâbî Elf Leyle ve Leyle, Hel Hiye Mukaddime li'l-'Abes bi-Kütüb Uhrâ", *el-Ehrâm*, el-Ahad, 7 Ebrîl 1985, s. 13.
- 168- Miquel, André, "Mille Nuits, Plus une", *Critique*, XXXVI (1980).

- 169- _____, -Brémond, Claude-Bencheikh, J. E., "Dossier d'un Conte des *Mille et une Nuits*", *Critique*, XXXVI (1980), s. 240-277.
- 170- Miquel-Ravenel, Janine, "A la Rencontre d'Antoine Galland, Premier Traducteur des *Mille et une Nuits*", *Arabica*, XLI/2 (1994), s. 147-161.
- 171- Modi, J. J., "The So-called Pehelvi Origin of the Sindibâd-nâmeh, or the Story of the Seven Wise Masters", *Journal of the Bombay Branch of the RAS*, 18 (1890-1894), s. 206-212.
- 172- Molan, Peter D., "Ma'rûf the Cobbler: The Mythic Structure of an Arabian Nights Tale", *Edebiyat*, 3 (1978).
- 173- _____, "Sinbad the Sailor: A Commentary on the Ethics of Non-Violence", *Journal of the American Oriental Society*, 98 (1978), s. 237-247.
- 174- _____, "The Arabian Nights: The Oral Connection", *Edebiyat*, n. s., II/182 (1988).
- 175- Mommsen, Katharina, "Bin Bir Gece Masalları ve Batı Edebiyatı", trc. Turkiz Noyan, *Yeni Dergi*, sy. 23 (Ağustos 1966), s. 68-83.
- 176- Montgomery, James E., "Al-Sindibâd and Polyphemus, Reflections on the Genesis of an Archetype", ed. Angelika Neuwirth et al., *Myths, Historical Archetypes and Symbolic Figures in Arabic Literature, Towards a New Hermeneutic Approach*, Proceedings of the International Symposium in Beirut, June 25th-June 30th, 1996, Beirut 1999, s. 437-466.
- 177- Moussa-Mahmoud, Fatma, "A Manuscript Translation of the *Arabian Nights* in the Beckford Papers", *Journal of Arabic Literature*, 7 (1976).
- 178- Muhsin Jassim Ali, "The Arabian Nights in Eighteenth-Century English Criticism", *The Muslim World*, LXVII/1 (Jan. 1977), s. 12-32.
- 179- Muhsin Mahdi, "Mazâhir al-Riwâyah wa-al-Mushâfaha fî Usûl 'Alf Laylah wa-Laylah", *Revue de l'Institut de Manuscrits Arabe*, 20 (1974).
- 180- Müller, August, "Zu den Märchen der Tausend und einen Nacht", *Bezzenberger's Beiträge*, XIII (1988), s. 222-244.
- 181- _____, "Die Märchen aus Tausend und eine Nacht", *Die Deutsche Rundschau*, XIII (Juli 10, 1887), s. 77-96.
- 182- Naddaff, Sandra, "Thousand and One Nights", Joseph R. Strayer, *Dictionary of the Middle Ages*, New York 1989, XII, 49-52.
- 183- "The New Arabian Nights", *Tales of the East*, 1 (1812), s. 473-560; 2 (1812), s. 1-304.

- 184- Norris, H. T., "David Pinault, *Story-Telling Techniques in the Arabian Nights*, E. J. Brill, Leiden-New York-Köln, 1992, XI+262 s.", *BSOAS*, LVII/1 (1994), s. 231-232.
- 185- Nöldeke, Th., "Zu den ägyptischen Märchen", *ZDMG*, XLII (1888).
- 186- _____, "Ali Baba und die Vierzig Räuber", *Zeitschrift für Assyriologie*, 28 (1914), s. 242-252.
- 187- Oestrup, J., "Alf-Laila wa-Laila", *EI*, I, 265-269.
- 188- _____, "Lexikalisches zu 1001 Nacht", *Le Monde Oriental*, 25 (Volume dédié à K. V. Zetterstéen, 1931), s. 289-295.
- 189- _____, "Bin Bir Gece", *IA*, II, 616-620.
- 190- Oldenburg, S. F., "O Persidskoř Prozaicheskoi Versii 'Knigi Sindbāda' ", *al-Muzaffariya*, St. Petersburg 1897, s. 253-278.
- 191- "On the 'Arabian Nights Entertainment' ", by W. W., *The Gentleman's Magazine*, 68, II (1798), s. 757-758.
- 192- "On the Arabian Nights' Entertainment", by. D. S., *Oriental Herald*, 7 (1825) s. 117-119.
- 193- Pankowski, M., "Un Symboliste Polonais, Boleslas Leśmian, et les Contes des 'Mille et une Nuits' ", *Acta Orientalia Belgica (Correspondance d'Orient*, no. 10, 1966), s. 155-162.
- 194- Pavel, S., "La Prolifération Narrative dans les Mille et une Nuits", *Canadian Journal of Research in Semiotics*, II/4 (1974), s. 21-62.
- 195- Pavolini, P. E., "Di un Altro Richiamo alla Cornice delle *Mille e una Notti*", *Giornale Società Asiatica Italiana*, 12 (1899), s. 159-162.
- 196- Pellat, Ch., "Alf laila wa-laila", *Encyclopaedia Iranica*, London 1985, I, 831-835.
- 197- Perceval, Caussin de, "Arabian Nights Entertainments; Additional Tales", *Tales of the East*, 2 (1812), s. 723-776.
- 198- Perles, J. "Rabbinische Agada's in 1001 Nacht: Ein Beitrag zur Geschichte der Wanderung Orientalischer Mädchen", *Monatsschrift für Geschichte und Wissenschaft des Judentums*, 22 (1873), s. 14-34, 61-85, 116-125.
- 199- Perry, B. E., "The Origins of the Book of Sindbād", *Fobula, Zeitschrift für Erzählforschung*, 3 (1960), s. 1-94.

- 200- Piamenta, Moshe, "A Nineteenth-Century-Arabic Contrastive Syntactic Analysis, Based on the Story of Ğūdar of the Thousand and One Nights" (I), *Arabica*, XLI/1 (Mars 1994), s. 30-58; (II), *Arabica*, XLI/2 (Juillet 1994), s. 214-252.
- 201- Pinault, David, "Medhal ilâ Elf Leyle ve Leyle", çev. Hasene 'Abdüssemdir', *Fusûl*, XII/4 (Şıta' 1994), s. 30-49.
- 202- _____, "Sindbâd", J. S. Meisami-P. Starkey, *Encyclopaedia of Arabic Literature*, London-New York 1998, II, 721-723.
- 203- Popper, William, "Data for Dating a Tale of the Nights", *JRAS*, 1926, s. 1-14.
- 204- Przyluski, J., "Le Prologue-Cadre des Mille et une Nuits et la Thème du Svayamvara, Contribution à l'Histoire des Contes Indiens", *Journal Asiatique*, 205 (1924), s. 101-137.
- 205- Rajna, P., "Per la Origini della Novella Proemiale delle *Mille e una Notte*", *Giomale, Società Asiatica Italiana*, 12(1899), s. 171-196.
- 206- Regourd, Annick, "La Figure de l'Astrologue dans *Mille et une Nuits*", *Studia Islamica*, LXXVI (1992), s. 137-150.
- 207- Rehatsek, E., "A Few Analogies in the "Thousand and One Nights" and in Latin Author", *Journal of the Bombay Branch of the RAS*, 14 (1880), s. 74-85.
- 208- "Remarks on the Arabian Nights Entertainments", by S. W., *The Gentleman's Magazine*, 67, II (1797), s. 540-541.
- 209- Rescher, O., "Studien über den Inhalt von 1001 Nacht", *Der Islam*, 9 (1919), s. 1-94; Note by Nöldeke, 12 (1922), s. 111-114.
- 210- Rihani, Ameen, "The Coming of the Arabian Nights", *Bookman* (New York), XXXV (1912), s. 366-370, 503-508.
- 211- Rogers, A., "The Sindbâd Námah; or Book of Sindbâd: A Persian Poem Consisting of Various Tales and Fables", *Asiatic Quarterly Review*, new series, 3 (1892), s. 160-191.
- 212- Roth, G., "The City of Iron in Ancient Indian Literature and in the Arabian Nights", *Jounal of the Bihar Research Society*, 45 (1959), s. 53-76.
- 213- R[ussell], P[atrick], "On the Authenticity of the Arabian Nights Tales", *The Gentleman's Magazine*, 69 (February 1799), s. 91-92.
- 214- Sacy, A. I. Silvestre de, "On the Origin of the Arabian Nights", *Asiatic Journal*, 28 (1829), s. 560-566.

- 215- _____, "Der Ursprung von Tausend und eine Nacht", *Das Ausland*, 2 (1829), s. 1353-1354, 1455-1456, 1459-1460.
- 216- _____, "Recherches sur l'Origine du Recueil des Contes Intitulés les Mille et une Nuits", *Mémoires de l'Académie des Inscriptions et des Belles-Lettres*, 10 (1833), s. 30-64.
- 217- Sale, M. A., "Leningradskaya Rukopis 'Tuisyacha i Odnoi Nochi'", *Bulletin de l'Académie (Impériale) des Sciences de St. Pétersbourg*, 7. seri, 1928, s. 185-196.
- 218- _____, "Materialui dlya Datirovki Skazki ob 'Alā ad-dīne Abū-sh-Shāmāte", *Bulletin de l'Académie (Impériale) des Sciences de St. Pétersbourg*, 7. seri, 1928, s. 299-310.
- 219- _____, "Neizvestny Variant 'Skazki o Ruibake i Dukhe' iz '1001 Noči'", *Zapiski Kollegii Vostokovedov*, 5 (1930), s. 405-428.
- 220- Sarton, G., "Preface to Vol. XXVIII, A Story of the Arabian Nights", *Isis*, 28 (1938), s. 321-329.
- 221- Sasu-Timerman, D., "Les 'Mille et une Nuits' dans la Littérature Roumaine", *Studia et Acta Orientalia*, 2 (1959), s. 189-205.
- 222- Schaade, A., "Zur Herkunft und Urform einiger Abū Nuwās-Geschichten in Tausendundeiner Nacht", *ZDMG*, 88 (N. F. 13, 1934), s. 259-276.
- 223- _____, "Weiteres zu Abū Nuwās in 1001 Nacht", *ZDMG*, 90 (N. F. 15, 1936), s. 602-615.
- 224- Scott, J., "A Tale from an Original Ms. of the Arabian Nights; Translation", *Oriental Collections*, 1, III (1797), s. 245-257.
- 225- _____, "Introductory Chapter of the Arabian Tales, Translated from an Original Manuscript", *Oriental Collections*, 2, II (1798), s. 160-173; 2, III (1798), s. 228-256.
- 226- _____, "Story from the Arabian Nights, Literally Translated", *Oriental Collections*, 2, IV (1798), s. 349-367.
- 227- Segert, S., "Zu den Altorientalischen Motiven in 'Tausend und einer Nacht'", *Archiv Orientální*, 31 (1963), s. 630-634.
- 228- Settârî, Celâl, "Mukaddimeî ber Hezâr u Yek Şeb", *Huner u Merdom*, sy. 85 (1348 hş.), s. 45-50.
- 229- _____, "Vâkiîyyet-i Revânî der Hezâr u Yek Şeb", *Huner u Merdom*, sy. 90 (1349 hş.), s. 37-46.

- 230- Seyidoğlu, Bilge, "Hikâye-i Seyfî'l-Mülük'ün Üç Varyantı Üzerine Bir Deneme", *Halk Kültürü*, 1985/3-4, Yedinci ve Sekizinci Kitaplar, İstanbul 1986, s. 185-191.
- 231- Shaw, Sheila, "Early English Editions of the Arabian Nights: Their Value to 18th Century Literary Scholarship", *The Muslim World*, XLIX (1959), s. 232-238.
- 232- Sheirich, R. M., "Beer-Hoffmann and the Arabian Nights with an Unpublished Translation", *Harvard Library Bulletin*, 14 (1960), s. 487-492.
- 233- "Sindbadnâme", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, Dergâh Yay., İstanbul 1998, VIII, 21.
- 234- Sorgun, Hüseyin, "Şehrazat Anlat'tı ve Kurtuldu", *Zaman*, 18 Kasım 1997, s. 13.
- 235- Sprengling, M., "The Arabian Nights Stone of the Oriental Institute", *American Journal of Semitic Languages and Literatures*, 51 (1935-36), s. 217-232.
- 236- "The Story of Parizade in the Arabian Tales", *The Gentleman's Magazine*, 24 (1754), s. 222-223.
- 237- "Supplement to the 'Arabian Nights'", *Asiatic Journal*, new series, 33 (1840), s. 56-62, 130-138.
- 238- Şefik Cebrî, "Dirâse Havle Kitâbı Elf Leyle ve Leyle", *Mecelletü Mecma'i'l-Lugati'l-'Arabiyye bi-Dimaşk*, 47. Fas. (1972).
- 239- Şentürk, Ahmet Atillâ, "Binbir Gece Masallarının Türk Edebiyatındaki İzleri" (Traces des Contes des Mille et une Nuits dans la Littérature Ottomane), *Fransız Anadolu Tetkikleri Enstitüsü 1001 Gece Masalları Sempozyumu*, İstanbul, 10-11 Mayıs 1988.
- 240- Şeşen, Ramazan, "Binbir Gece Masallarının İstanbul Kütüphanelerindeki Yazmalarıyla Basma Nüshalarının Mukayesesı", *Prof. Dr. Bekir Küfükoğlu'na Armağan*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay., İstanbul 1991, s. 569-590.
- 241- Tauer, F., "Einige Randglossen zu Tausendundeiner Nacht", *Acta Universitatis Carolinae, Philologica*, I (1960), *Orientalia Pragensia*, I, s. 13-22.
- 242- _____, "Binbir Gece Masallarının Az Tanınan ve Basılmamış Hikâyeleri", çev. Ahmed Subhi Furat, ŞM, VI (1966), s. 1-10.
- 243- Tekin, Gönül A., "Seyfelmülük ve Bediülcemâl Hikâyesinde Eski Yakındır Kültüründen Kalma Unsurlar Hakkında", *Journal of Turkish Studies= Türkük Bilgisi Araştırmaları*, vol. 9 (1985), s. 277-300.

- 244- _____, "XVI. Yüzyıl Çağatay Şairi Meclisi'nin Seyfelmülük Adlı Mesnevîsi Hakkında", *Journal of Turkish Studies=Türklük Bilgisi Araştırmaları*, Essays Presented to Halil İnalçık, vol. 11 (1987), s. 123-132.
- 245- Tekin, Şinasi, "Binbir Gece'nin İlk Türkçe Tercümeleri ve Bu Hikâyelerdeki Gazeller Üzerine", *Türk Dilleri Araştırmaları*, c. 3 (1993), s. 239-255.
- 246- _____, "Elf Leyle'nin 17. Yüzyıl Osmanlıcası Nasıl Yayımlanmalı? Bu Metin ne Kadar Müstehcen?", *Tarih ve Toplum*, sy. 208 (Nisan 2001), s. 77-80.
- 247- Thierry, Ed.-Cherbonneau, Aug., "Les Mille et une Nuits, Inédites: Aventures de Maarouf l'Audacieux", *Revue de l'Orient*, n. s., 9 (1859), s. 231-242, 370-388; 10 (1859), s. 432-443, 521-535.
- 248- Torrens, H., "Remarks on Schlegel's Objections to the Restored Editions of the Alif Leilah, or Arabian Nights' Entertainments", *JAS Bengal*, 6, I (1837), s. 161-168.
- 249- _____, "The Alif Leilah, or Arabian Nights' Entertainments; Observations on M. Schlegel's Objections to the Restored Editions", *Asiatic Journal*, new series, 25 (1838), s. 72-77.
- 250- Torrey, C. C., "The Newly Discovered Arabic Text of 'Ali Baba and the Forty Thieves'", *JRAS*, 1911, s. 221-229.
- 251- Ulutürk, Veli, "Binbir Gece", *DIA*, VI, 180-181.
- 252- "Various Remarks on the Arabian Nights", by M. N., *The Gentleman's Magazine*, 68, I (1798), s. 304-305.
- 253- Varsy, G., "Anecdote des Croisades", *Journal Asiatique*, 4. seri, 16 (1850), s. 75-92.
- 254- Vazquez Ruiz, J., "Una Nueva Versión Árabe del Cuento de la Doncella Teodor", *Miscelánea de Estudios Árabes y Hebraicos*, I (1952), s. 149-153.
- 255- Vikentiev, V., "La Première Histoire de Setné Khamouas et Quelques Contes Apparentés", *Bulletin de l'Institut Égyptien (d'Égypte)*, 29 (1948), s. 301-318.
- 256- _____, "Le Dernier Conte de Shahrazade ("Le Conte de Ma'rourf") et ses Sources Anciennes", *Bulletin of the Faculty of Arts, Cairo University*, 16/II (1954), s. 75-99.
- 257- _____, "Le Dernier Conte de Shahrazade ("Le Conte de Marouf") et ses Sources Anciennes", *Bulletin of the Faculty of Arts, Cairo University*, 17/I (1955), s. 111-166.

- 11- Genequand, Charles, "Autour de la Ville de Bronze: d'Alexandre à Salomon", *Arabica*, XXXIX/3 (Novembre 1992), s. 328-345.
- 12- Goeje, M. J. de, "De Arabische Nachtvertellingen", *De Gids*, 50 (1886), s. 385-413.
- 13- Heller, B., "Das Hebr. und ar. Märchen in Bolte und Polvka, Anmm. zu Grimms Märchen", *Neubearb.*, IV (Leipzig 1930), s. 315-412.
- 14- Kanar, Mehmet, "Littmann, Enno", *DIA*, XXVII, 196.
- 15- Kavruk, Hasan-Pala, İskender, "Hikâye (Divan Edebiyatı)", *DIA*, XVII, 492, 493.
- 16- Kurtuluş, Rıza, "Kračkovskij", *DIA*, XXVI, 286.
- 17- Kut, Günay, "Hint Edebiyatından Türk Hikâyelerine", *Türklük Araştırmaları Dergisi*, 8 (1997), s. 357-377.
- 18- Levend, Agâh Sırı, "Divan Edebiyatında Hikâye", *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten* 1967, Ankara 1968, s. 96, 117.
- 19- Macdonald, D. B., "Hikâye", *İA*, V/1, 478, 479, 480.
- 20- Meier, F., "Das Volk der Riemenbeinler", *Festschrift Wilhelm Eilers*, Wiesbaden 1967, s. 341-367.
- 21- Sadan, Joseph, "Bakirelerin Saçları ve Yıldızlı Göklerde II", çev. Ömer Kara, *Nüsha, Şarkiyat Araştırmaları Dergisi*, III/11 (Güz 2003), s. 72-73.
- 22- Sevim, Acar, "Goethe ve Arap Dünyası", *Türklük Araştırmaları Dergisi*, 6 (1990), s. 204-205.
- 23- Seyidoğlu, Bilge, "Masal", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, Dergâh Yay., İstanbul 1986, VI, 151-152.
- 24- Tauer, F., "Prag Üniversitesi Son Yüzyılda Arapça, Farsça ve Türkçe Tetkikleri", çev. Nihad M. Çetin, *ŞM*, VI (1966), s. 64, 67.
- 25- Tavukçu, Orhan Kemal, "Türk Edebiyatında Firâk-nâme Adlı Eserler", *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi*, 10 (2004), s. 115-116.
- 26- Todorov, Tzvetan, "Die Erzählmenschen", *Insel-Almanach*, 1968, s. 65-83.
- 27- Weitzman, Arthur J., "The Oriental Tale in the Eighteenth Century: A Reconsideration", *Studies on Voltaire and the Eighteenth Century*, LVIII (1967), s. 1839-1855.

III. *Binbir Gece* ile Benzerlik Gösteren Hikâyelerle İlgili Makaleler

- 1- Akbayar, Nuri, "Kırk vezir hikâyesi", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, Dergâh Yay., İstanbul 1982, V, 325-326.
- 2- Alangu, Tahir, "Bizans ve Türk Kahramanlık Eposlarının Çıkışı Üzerine", *Türk Dili*, II/20 (Mayıs 1953), s. 541-557; aynı yazı için ayrıca bk. Tahir Alangu, *Türkiye Folkloru Elkitabı*, Adam Yayıncılık, İstanbul 1983, s. 202-218.
- 3- _____, "‘Tutiname’-Eski Bir Masal Kitabı", *Yeni Dergi*, sy. 23 (Ağustos 1966); aynı yazı için ayrıca bk. Tahir Alangu, *Türkiye Folkloru Elkitabı*, Adam Yayıncılık, İstanbul 1983, s. 327-329.
- 4- Alptekin, Ali Berat, "Kirmanşah Hikâyesinde Masal Hususiyetleri", *II. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi Bildirileri, II. Cilt: Halk Edebiyatı*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Millî Folklor Araştırma Dairesi Yay., Ankara 1982, s. 19-24.
- 5- "Binbir Gün Hikâyeleri", *TA*, VI, 403-404.
- 6- "Binbir Gün Masalları", *Ana Britannica Genel Kültür Ansiklopedisi*, Ana Yayıncılık A.Ş. ve Encyclopaedia Britannica Inc., İstanbul 1994, V, 340.
- 7- Gülsevin, Gürer, "Kırk Vezir Hikâyeleri", *Beşinci Milletler Arası Türkoloji Kongresi, Tebliğler I. Türk Dili*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türkiyat Araştırma Merkezi, İstanbul 1985, I, 117-126.
- 8- Horovitz, J., "Bahtiyar-nâme", *İA*, II, 241.
- 9- Kızıltan, Mübeccel, "Mensur-Manzum Karışık Bir Yazma Eser: Târîh-i Azâdbâht", *Türklük Araştırmaları Dergisi*, 8 (1997), s. 311-356.
- 10- _____, "Kırk Vezir", *DIA*, XXV, 474-475.
- 11- Köprülü, M. Fuad, "Bahtiyar-nâme", *İA*, II, 241-242.
- 12- Kurgan, Şükrü, "Osmanlı Devrinde Mensur Hikâyeciliğimize Ait Bir Eser", *Türk Dili Belleten*, seri III, sy. 4-5 (Kasım 1945), s. 353-382.
- 13- Mazıoğlu, Hasibe, "Divan Edebiyatında Hikâye", *Doğumunun Yüzüncü Yılında Ömer Seyfettin*, Atatürk Kültür Merkezi Yay., Ankara 1985, s. 23-24, 25, 28-29, 32-33.
- 14- Tietze, A., "Aziz Efendis Muhayyelât", *Oriens*, I (1948), s. 248-329.
- 15- Tokmak, A. Naci, "Bahtiyârnâme", *DIA*, IV, 524-525.
- 16- Wiener, A., "Die Farağ ba'da aš-Šidda-Literatur", *Der Islam*, 1V (1913), s. 270-298, 387-420.
- 17- Zülfikar, Hayal, "Giridli Ali Aziz Efendi'nin Türk Yenileşme Tarihi İçindeki Yeri", *TKA*, Prof. Dr. Necati Akder Armağanı, XXII/1-2 (1984), s. 110-121.

Kısaltmalar

- BIFAO : *Bulletin de l'Institut Français d'Archéologie Orientale* (Le Caire-Paris).
- BSOAS : *Bulletin of the School of Oriental and African Studies* (London).
- DİA : *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, I-XXIX- , İstanbul-Ankara 1988- .
- EI : *The Encyclopaedia of Islam*, I-V, First Edition, Leiden 1908-1936.
- EI² (Ing.) : *The Encyclopaedia of Islam*, I- , New Edition, Leiden 1960- .
- İA : *İslâm Ansiklopedisi*, I-XIII, İstanbul 1940-1988.
- JRAS : *Journal of the Royal Asiatic Society* (London).
- ŞM : *Şarkiyat Mecmuası* (İstanbul).
- TA : *Türk Ansiklopedisi*, I-XXXIII, Ankara 1943-1986.
- TKA : *Türk Kültürü Araştırmaları* (Ankara).
- TTK : Türk Tarih Kurumu (Ankara).
- WZKM : *Weiner Zeitschrift für die Kunde des Morgenlandes* (Wien).
- ZDMG : *Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft* (Leipzig-Wiesbaden).